

V o o r j a a r s n o t a
W e s t e r v o o r t 2 0 1 9

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Programma 1 Bestuur	5
Programma 2 Maatschappij	15
Programma 3 Omgeving	35
Totalen	55

Inleiding

Met het coalitieakkoord 2018-2022 hebben we onze visie, ambities en plannen voor de komende 4 jaren vastgelegd. Deze voorjaarsnota sluit in onze ogen goed aan bij de plannen en ambities van het college en de raad. De komende jaren zullen we op basis van het coalitieakkoord onze plannen verder vormgeven en uitwerken.

In deze voorjaarsnota zijn drie programma's opgenomen. Bestuur, Maatschappij, Omgeving. Elk programma heeft een programmadoelstelling en 3 of 4 hoofddoelen. Per hoofddoel zijn vervolgens een aantal speerpunten benoemd. Met deze speerpunten gaan we in 2020 met extra inzet en aandacht aan de slag. We houden u van de voortgang daarvan uiteraard op de hoogte. Per programma schetsen we ook de externe ontwikkelingen, de autonome financiële ontwikkelingen en waar relevant kleine ontwikkelingen.

Met deze voorjaarsnota bieden wij u een document aan waarmee u zowel inhoudelijk als financieel de koers voor 2020 vastlegt en doen we voorstellen voor de komende jaren die verwerkt zullen worden in de meerjarenbegroting zoals die in november wordt behandeld. Daarnaast kijken we naar de actuele ontwikkelingen en welke bijstellingen in de huidige begroting en in onze ambities en werkzaamheden noodzakelijk zijn voor dit jaar en voor de komende jaren.

In onze gemeente spelen een aantal grote beleidsthema's die veel impact hebben en ook behoorlijke investeringen met zich meebrengen. Dat zijn onder andere onze vastgestelde ambities op het vlak van de woningbouw, de uitvoering van het economisch kader Westervoort en duurzaamheid en de circulaire economie. Deze grote beleidsthema's en de kosten daarvan komen in deze voorjaarsnota samen met de eerder vastgestelde ambities en de ambities die voortkomen uit het coalitieakkoord.

Het college is verheugd dat ze u een (meerjarig) sluitend perspectief kan presenteren met deze voorjaarsnota. Het jaar 2020 laat nog een tekort zien, maar in de navolgende jaren is er een overschot. Net als vorig jaar zijn we nog in afwachting van de gevolgen van de meicirculaire voor dit perspectief. We verwachten dat we daarin met name op het vlak van de jeugdzorg, extra middelen zullen ontvangen. Zodra wij de gevolgen van de meicirculaire kennen, zullen we u daarover per brief informeren.

Het gaat economisch gezien goed met Nederland en dat geldt ook voor onze regio. De werkloosheid is laag en de inwoners van Nederland geven gemiddeld hoge cijfers voor hun welbevinden. Tegelijk zien we dat er op sociaal gebied behoorlijke problemen spelen die ook op de Westervoortse gemeenschap betrekking hebben. Denk aan toename van de eenzaamheid, schuldenproblematiek, tweedeling op de arbeidsmarkt, vergrijzing, individualisering, laaggeletterdheid en een groeiende zorgvraag in het sociaal domein.

Het ondernemers- en vestigingsklimaat gaan we verder versterken. We blijven investeren op een goede leefomgeving en werkomgeving voor onze inwoners en bedrijven zowel in fysiek als sociaal opzicht. Aandacht voor de kwaliteit van het groen en de inrichting maar ook aandacht voor de mogelijke invloed die ondermijning hier op kan hebben.

Voor wat betreft het sociaal domein gaat het college door met het verdere transformeren van dit domein. Samen met u gaan we daarvoor een transformatie agenda opstellen. We zorgen daarbij voor grip en zicht op de ontwikkelingen qua aantallen en uitgaven bij met name de open einde regelingen. We gaan meer preventief werken en de oplossingen waar mogelijk versimpelen. Uitgangspunt blijft is dat iedere inwoner de zorg krijgt die noodzakelijk is; zo dichtbij en passend mogelijk. We hebben daarbij ook oog voor de mogelijke overbelasting van de spankracht van de Westervoortse gemeenschap en de individuele inwoner. Bij de besteding van de extra middelen die we krijgen voor het onderwijsachterstandenbeleid zoeken we de koppeling met jeugdzorg.

Voor wat betreft het fysieke domein gaan we veel energie steken in de circulaire economie en duurzaamheid in algemene zin. We gaan bewust om met de mogelijkheden die we hebben om woningen te bouwen. Daarbij streven we naar een bij Westervoort passend aanbod en soort woningen. In de wijk Mosterhof gaan we samen met de wijk verder aan het werken naar een mooiere, duurzame en fijnere wijk. Dat daarbij een zekere spanning kan ontstaan tussen de

gezamenlijke ambities en de beschikbare middelen is een logische uitdaging die hieruit voortkomt waarmee het college graag aan de slag gaat.

We bieden u deze voorjaarsnota aan met de gedachte dat hij grotendeels aansluit bij de ambities die u als raad heeft voor de komende jaren en zien de behandeling ervan met vertrouwen tegemoet.

Programma 1 Bestuur

1.1 Wat willen we bereiken?

Programmadoel

Wij zijn een transparante en betrouwbare overheid middenin een vitale en veilige samenleving, die inwoners faciliteert en uitdaagt tot het nemen van initiatief.

Toelichting

De gemeente faciliteert inwoners, wijkers, ondernemers en organisaties om elkaar te helpen en initiatieven verder te brengen en mogelijk te maken. Hiermee verschuift het accent van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'. De gemeente zorgt er voor dat er een basisniveau is en een vangnet voor hen die er niet zelf of samen uitkomen. Randvoorwaarde is continue bewustwording en bevordering dat de samenleving zelf het initiatief kan en mag nemen. De gemeente stelt zich hierbij regelmatig op als partner en staat daarmee midden in de samenleving. Wat daarnaast bijdraagt is een prettig/positief gevoel van veiligheid in de eigen omgeving. Dit gevoel is er grotendeels al. Wij willen bevorderen dat dit positieve veiligheidsklimaat voor inwoners en ondernemers in Westervoort vastgehouden wordt en daar waar nodig verbeterd wordt. Hiervoor dragen we samen de verantwoordelijkheid. Als gemeente versterken we de preventie en pro-activiteit.

Het werken aan een veilige gemeente is van oudsher een overheidstaak. Naast beleid en uitvoering op de wettelijke veiligheidsstaken zijn ook initiatieven van inwoners van belang. In onze dienstverlening zien we dit ook terug. De behoefte en de vraag van de klant staat centraal als het gaat om de inrichting van de dienstverlening. Dit betekent een integrale benadering van dienstverlening en eenduidige en kwalitatief hoogwaardige klantcontacten.

Hoofddoelen

Wij willen dit bereiken door te werken aan:

- A. Een (veer)krachtige ambtelijke organisatie die bijdraagt aan een samenleving waar het goed wonen en werken is.
- B. Het vasthouden van het positieve veiligheidsklimaat voor bewoners en ondernemers.
- C. Het verbeteren van de kwaliteit van onze dienstverlening.
- D. Een organisatie die invulling geeft aan het programmadoel

Externe ontwikkelingen

- "Overheidsbrede dienstverlening 2020", de "Wet modernisering elektronisch bestuur", de "Wet digitale overheid" en het "Besluit digitale toegankelijkheid" openen tot het voortdurend uitbreiden van de digitale mogelijkheden en toepassingen voor inwoners. Het is niet de vraag of maar hoe de gemeente hierbij aan moet haken. In dat verband is van belang dat 1Stroom zowel het landelijke voorzieningenniveau van e-diensten via MijnOverheid alsook de ontwikkelingen in de markt een breed scala aan instrumenten mogelijk maakt.)
- Het experimenteren met nieuwe vormen van lokale democratie is een ontwikkeling die vanuit de rijksoverheid en de provincie gestimuleerd wordt. Er worden veel ondersteuningsprogramma's aan gemeenten aangeboden.
- Naar verwachting zal de Wet open overheid (WOO) per 1 januari 2020 in werking treden, de vervanger van de Wet openbaarheid van bestuur.
- De wet regelt hoe om te gaan met overheidsinformatie:
 - Overheden worden verplicht om openbare informatie rechtstreeks toegankelijk te maken; een omslag van passieve naar actieve informatieplicht.
 - Overheids-breed meerjarenplan voor de verbetering van de digitale informatiehuishouding en een binnen de bestuursorganen aan te wijzen contactpersoon die burgers kan informeren over de beschikbaarheid van overheidsinformatie; bestuursorganen kunnen gefaseerd werken aan verruiming van actieve openbaar

1.2 Autonome financiële ontwikkelingen

De autonome kostenontwikkelingen voor 2019 en volgende jaren worden hier aangegeven. Dat zijn naast incidentele zaken voor 2019, ook de structurele kostenontwikkelingen. Het gaat dus om bestaand beleid waar structurele of incidentele wijzigingen op ontstaan.

Formatiereparatie APV en bijzondere Wetten vanaf 2020 en projectbudget kwaliteitsverbetering

Ons college staat voor dat de organisatie een proactieve en faciliterende rol vervult voor de aanvragers van evenementvergunningen. Hier is behoefte aan bij de aanvragers, zeker gezien het feit dat regelgeving ten aanzien van de veiligheid bij evenementen steeds ingewikkelder is geworden. Hierbij hoort ook afstemming vooraf, het uitvoeren van een schouw en het evalueren van een groot evenement. APV vergunningen worden vaak aangevraagd door vrijwilligers en zij hebben behoefte aan deze faciliterende rol vanuit de gemeente. Om de organisatie in staat te stellen de vergunningverlening rondom APV en bijzondere wetten veilig, verantwoord en dienstverlenend uit te kunnen voeren voor beide gemeenten is bij 1Stroom 0.78 fte extra aan formatie nodig. De kosten hiervan bedragen in totaal € 41.500. Voor Westervoort komt dit volgens de verdeelsleutel 63%/37% neer op € 15.355.

Door de minimale formatie bij het betreffende organisatieonderdeel in het afgelopen jaar is een aantal zaken niet op orde (kwaliteit werkprocessen, digitale dienstverlening, ontwikkelen en uitrollen eformulieren etc.). Voor 2019 vragen beide gemeentebesturen gezamenlijk een projectbudget van € 25.000 zodat de organisatie samen met aanvragers van vergunningen afspraken kan maken over hoe de proactieve en faciliterende werkwijze efficiënt vormgeven kan worden en om het werken met eformulieren uit te breiden en uit te rollen. Zo kan een slag gemaakt worden naar efficiënter werken waardoor de caseload beter beheersbaar is. Ons aandeel in de kosten voor deze verbeteringslag bedraagt volgens de verdeelsleutel €9.250.

Module APV in Squit

Voor de uitvoering van de taken op het gebied van de APV en bijzondere wetten gebruikt 1Stroom Squit. Squit is ingericht voor de workflow rondom omgevingsvergunningen en is niet toegespitst op de workflow van APV vergunningen. Om Squit ook in te richten voor de APV workflow en het trainen van de medewerkers heeft de organisatie in 2019 eenmalig een projectbudget van € 20.000 nodig. Dit budget benut de organisatie ook voor het koppelen van de eformulieren aan Squit. Het Westervoortse aandeel in dit project komt dit volgens de verdeelsleutel 63%/37% neer op € 7.400.

Accountantskosten

De werkzaamheden in het kader van de accountantscontrole zijn de afgelopen jaren sterk toegenomen. Niet alleen legt dat een beslag op de capaciteit van onze eigen organisatie ook de tijdsbesteding voor de accountant is toegenomen. De kosten voor de controle nemen daarmee eveneens toe. Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren ramen we derhalve het budget voor de controles met € 20.000 structureel bij.

Bijdrage aan het streekarchief

Op basis van de kaderbrief van het streekarchief wordt de bijdrage aan het streekarchief ingaande 2020 € 6.000 hoger. Dit heeft te maken met de stijging van loonkosten, accountantskosten en studiekosten.

Microsoftlicenties

Microsoft heeft haar licentiestructuur gewijzigd. Tot nu toe werden Microsoftlicenties gekocht (en gekapitaliseerd). Microsoft is overgegaan op een huurconstructie, waarbij afrekening plaats vindt op basis van aantallen gebruikers. Ondanks dat we in Liemers verband relatief gunstig hebben aanbesteed, leidt dit tot hogere kosten. RID koopt deze licenties voor ons alle in. De kosten worden als maatwerk doorbelast aan de deelnemende gemeenten/organisaties. Het Westervoortse aandeel bedraagt € 37.000.

Algemene uitkering

Meegenomen zijn de structurele effecten van de septembercirculaire.

Stijging bijdrage 1Stroom

De kosten van 1Stroom nemen toe, onder andere omdat de CAO-lonen en de pensioenpremies stijgen en omdat de raden bij de Voorjaarsnota 2018 formatiestijgingen hebben toegestaan (onder andere voor duurzaamheid en woningbouw). In de begroting 2020 van 1Stroom is deze stijging ook toegelicht. In onze begroting was hier voor een deel al rekening mee gehouden. Bovendien wordt een deel van de stijging gedekt vanuit de grondexploitatie en de afvalstoffenheffing van Duiven. We houden er rekening mee dat een deel van de kostenstijging vergoed wordt via het Gemeentefonds. Voor de stijging van de bijdrage ramen we in 2020 een bedrag van € 185.000, in 2021 € 108.000, in 2022 € 117.000 en in 2023 € 139.000.

BTW

De gemeenschappelijke regeling 1Stroom valt niet onder de koepelvrijstelling en de transparantieregeling. De wetgeving is per 01-01-2018 veranderd. Dit houdt in dat de gemeenschappelijke regeling 1Stroom voor de BTW ondernemer is geworden. De begroting gaat uit van de kosten exclusief BTW (conform de Wet op de Omzetbelasting 1968) doordat deze voor de gemeenteschappelijke regeling 1stroom terug te vorderen zijn. De bijdragen worden met BTW gefactureerd naar de deelnemende gemeenten. Bij de deelnemende gemeenten is deze BTW niet geheel terugvorderbaar via de BTW-aangifte c.q. verrekenbaar met BTW -Compensatiefonds. De lasten in de gemeentelijke begroting voor deelname aan de gemeenschappelijke regeling 1Stroom worden hoger, omdat er een deel kostprijsverhogende BTW is ontstaan. Dit zal per gemeente verschillen want dit is afhankelijk van het geldende mengpercentage per gemeente.

De personeelskosten van 1Stroom bedragen ongeveer € 20 miljoen. Het aandeel van Westervoort hierin is 37%. De BTW is 21%. Al met al is de kostprijsverhogende BTW voor Westervoort 4,49%; een nadeel van € 70.000.

Kleine ontwikkelingen

Voor kleine ontwikkelingen ramen we 4.850 euro. Dat betreft het volgende:

Module City Control

Voor de aanschaf van een extra module voor de digitale afhandeling van meldingen vraagt de organisatie structureel € 2.350 van Westervoort (op basis van verdeelsleutel Duiven-Westervoort). Deze module is een onderdeel van het systeem City Control dat reeds door de boa's wordt gebruikt voor digitale handhaving. De extra module maakt het voor de boa's mogelijk om ook Fixi-meldingen openbare ruimte efficiënt buiten digitaal af te kunnen handelen op hun smartphone en te combineren met andere werkzaamheden. Hierdoor kunnen zij meldingen beter en sneller op straat behandelen, wordt tijd bespaard en zijn minder administratieve handelingen "op kantoor" nodig. Dat vergroot de inzetbaarheid (en dus ook zichtbaarheid) op straat. Een bijkomstig voordeel is dat deze module helpt een beter totaalbeeld te creëren van afgehandelde meldingen met als voordeel dat makkelijker kan worden gemonitord welke problematiek per wijk/straat veelvuldiger voorkomt wat helpt in het planmatiger aanpakken van problematiek in de openbare ruimte.

Budget Coördinatiegroep Begroting

De voorbereiding op de voorjaarsnota's, begrotingen etcetera is ingewikkeld nu de organisatie voor twee gemeenten werkt. De voorbereidingen raken grote aantallen medewerkers. De coördinatie van deze processen vraagt een stevige inzet. Ook de noodzakelijke afstemming tussen de beide colleges vergt coördinatie en organisatie. Daar ramen we 2.500 euro bestuurskosten voor.

1.3 Wat gaan we daarvoor doen?

We hebben bij de hoofddoelen 6 speerpunten geformuleerd, te weten: Stimuleren van actief burgerschap, aanpak ondermijning, woninginbraken/ buurtpreventie, verbinding tussen zorg en veiligheid, modernisering van de dienstverlening en organisatie 1Stroom.

Hieronder werken we de speerpunten uit.

A. "Krachtige overheid": Een (veer)krachtige ambtelijke organisatie die bijdraagt aan een samenleving waar het goed wonen en werken is.

B. Het vasthouden van het positieve veiligheidsklimaat voor bewoners en ondernemers.

Dit zijn de speerpunten:

1.B.1	Aanpak Ondernijning
Doel	Het voorkomen en terugdringen van ondernijning.
Toelichting	De aanpak van ondernijning is een speerpunt in ons integraal veiligheidsbeleid. Ondernijning is een nog steeds groeiend probleem en de bestuurlijke aandacht is hoog. In het plan van aanpak voor 2019-2020 is beschreven welke maatregelen we nemen. Belangrijke onderdelen zijn het vergroten van de bewustwording onder inwoners, ondernemers en personeel van de gemeente en haar veiligheidspartners en het gericht onderzoeken van signalen.
Risico's	Ondernijning heeft impact op de maatschappij. Als we als gemeente, samen met de veiligheidspartners, ondernijning onvoldoende aanpakken, bestaat het risico dat we onvoldoende weerstand kunnen bieden aan ondernijnende criminaliteit. Dat tast bovendien de geloofwaardigheid van de integere overheid aan.
Planning	Uitvoering van het vastgestelde beleid en plan van aanpak.
Financiën	Er zijn geen nieuwe financiële consequenties aan dit speerpunt verbonden.
Participatie	Wij stimuleren inwoners en ondernemers om alert te zijn op signalen van ondernijnende criminaliteit en eventuele signalen te melden. Met verschillende doelgroepen gaan we actief in gesprek. Op die manier pakken we samen ondernijning aan.
1.B.2	Voldoende capaciteit voor waarborging schone en veilige leefomgeving
Doel	Het optreden tegen en voorkomen van omgevingsoverlast door verkeerd parkeren, zwerfvuil, hondenpoep en ander ongewenst gedrag

1.B.2	Voldoende capaciteit voor waarborging schone en veilige leefomgeving
<p>Toelichting</p>	<p>Het gevoel van veiligheid in onze wijken wordt bevorderd door schone straten, goede verlichting, in goede staat verkerend straatmeubilair en mensen die zich op straat en in de wijk aan de door ons gestelde regels houden. Actieve controle en handhaving is daarbij belangrijk. Daarom hebben wij in het coalitieakkoord opgenomen dat wij de bestaande handhavingscapaciteit via boa's op straat willen uitbreiden ter voorkoming van omgevingsoverlast. Met de huidige capaciteit van 3 fte (Westervoort en Duiven samen) komen de BOA's niet toe aan het adequaat vervullen van alle taken. Het aantal meldingen is de afgelopen jaren behoorlijk toegenomen. Daarnaast hebben nieuwe externe en interne ontwikkelingen ervoor gezorgd dat in de praktijk nieuwe/extra taken bij de boa's zijn komen te liggen.</p> <p>Externe ontwikkelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de politie schuift taken af/voert taken niet meer uit, waardoor inwoners met een hulpvraag zich bij de gemeente melden; • inwoners zijn mondiger en zoeken de weg naar de gemeente sneller (en verwachten ook meer/snelle inzet); • ons dienstverleningsniveau is hoger: wij willen dat een inwoner zich gehoord voelt en in ieder geval een reactie krijgt; • nieuwe middelen als social-media, de gemeentelijke Whats-App en de Fixi-App maakt melden makkelijker wat tot een toename van meldingen leidt; • er lijken zich meer burencollecties voor te doen welke heftiger en arbeidsintensiever van aard zijn; • veranderende rol overheid/participatie: waar mogelijk bemiddelen, meedenken/helpen naar oplossingen, mensen zelf in beweging krijgen. <p>Interne ontwikkelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • invoeren digitaal opkopersregister (voorkomen heling); • ondermijning (speerpunt) waardoor meer inzet van de boa's met drank- en horecabevoegdheden nodig is (boa met extra bevoegdheden in het kader van handhaving drank- en horecawet); • extra noodzakelijke permanente scholing (geweldsbevoegdheden).
	<p>Door deze ontwikkelingen willen de beide gemeentebesturen de handhavingscapaciteit van boa's uitbreiden met 1,5 fte voor Duiven en Westervoort samen. De uitbreiding is met name nodig om naast het oppakken en reageren op alle meldingen, tijd te investeren in nieuwe ontwikkelingen en in preventie door gesprekken op straat, gebruik social media, informatieverstrekking, surveillances/ambtelijke constatering en aanwezigheid tijdens participatiebijeenkomsten en wijkraadoverleggen en daarmee tevens ook de veranderende rol van de overheid meer gestalte te geven binnen het handhavingsvak. Deze extra 1,5 fte wordt ingezet voor:</p> <p>zien en gezien worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • actief surveilleren en optreden bij overlastpijlers: honden, afval, overlast-hotspots (0,6 fte) • preventie en participatie: gesprekken op straat, gebruik (social-)media voor informatiedeling, informatieverstrekking en aansluiten bij projecten/participatiebijeenkomsten en wijkraadoverleggen e.d. (0,2 fte) <p>nieuwe ontwikkelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheer en toezicht digitaal opkopersregister (0,05 fte) • ondermijning: meer inzet bij ondermijnende activiteiten met name binnen de horeca (0,2 fte) • toezicht buitengebied en industrieterreinen (ondermeer parkeren grote voertuigen) (0,2 fte) • APV/bijzondere wetten: toezicht evenementen: (0,1 fte) en toezicht APV-meldingen/vergunningen terrassen, kansspelautomaten, sluitingstijden, standplaats, schenktijden (0,05 fte) • permanente scholing geweldsbevoegdheden waarborgen eigen veiligheid (0,1 fte)

1.B.2	Voldoende capaciteit voor waarborging schone en veilige leefomgeving
Risico's	<p>Als meldingen van inwoners niet of niet snel genoeg worden afgehandeld, leidt dat tot onvrede en onbegrip bij melders. Het vertrouwen in de gemeente neemt af. Op sommige plekken kan verloedering ontstaan. Helemaal als mensen overlast en gebreken niet meer gaan melden, omdat ze vinden dat er toch niets met een melding wordt gedaan.</p> <p>Ook met extra boa-capaciteit wordt het probleem rond parkeren, honden en afval niet direct opgelost. 24/7 toezicht op elke locatie is immers niet mogelijk. Wel zal de samenleving meer ervaren en zien dat de gemeente daadwerkelijk aan de slag is met de problematiek en er meer aangesproken/bekeurd wordt (door de boa's, maar ook door bijvoorbeeld hondenbezitters onderling), waardoor hopelijk een gedragsverandering in de samenleving op gang komt.</p>
Planning	<p>Naar verwachting wordt het nieuwe Integraal veiligheidsbeleid in de tweede helft van 2019 vastgesteld, hierin zullen deze nieuwe ontwikkelingen in de openbare ruimte ook een plek krijgen. In 2020 zal de extra formatie zo snel mogelijk worden ingevuld.</p>
Financiën	<p>Onze ambitie om het toezicht te versterken in onze gemeente kost € 27.750 per jaar. Deze kosten worden gedekt uit de hondenbelasting.</p>
Participatie	<p>Meer toezicht op straat is een veelvuldig terugkomend onderwerp in diverse gesprekken en bijeenkomsten met de samenleving. Grote ergernissen zoals hondenpoepoverlast en zwerfaval komen keer op keer weer aan bod. Naast de daadwerkelijk handhaving op genoemde overlastsituaties willen we inwoners en ondernemers ook meer informeren over hoe de betreffende regelgevingen en wetgeving ook alweer in elkaar zit. Dit doen we in gesprek maar ook door meer aandacht te vragen voor de werkzaamheden van de boa's via (social-) media. Daarmee vergroten we de bewustwording en geven we positieve en proactief aandacht aan de problematiek die de samenleving ondervindt.</p>

1.B.3	Verbinding tussen zorg en veiligheid
Doel	<p>Het vormgeven van een toekomstbestendige lokale zorg- en veiligheidsstructuur.</p>
Toelichting	<p>Een goede verbinding tussen zorg en veiligheid wordt steeds belangrijker, nu de gemeente sinds de decentralisatie in het sociaal domein verantwoordelijk is voor de zorg. Er spelen diverse onderwerpen op het snijvlak van zorg en veiligheid. Voorbeelden zijn: de aanpak van personen met verward gedrag, personen die ernstige woonoverlast veroorzaken in hun buurt of jongeren die vanwege een instabiele thuissituatie afglijden naar criminaliteit of radicaliseren. In de loop der tijd zullen zich steeds nieuwe knelpunten en doelgroepen manifesteren. Zorg en veiligheid sluit nu nog niet altijd goed op elkaar aan. Het vormgeven van een toekomstbestendige lokale zorg- en veiligheidsstructuur is daarom een speerpunt voor de komende jaren.</p>
Risico's	<p>Zonder goede verbinding tussen zorg en veiligheid dreigen inwoners uiteindelijk tussen wal en schip te vallen; er komt dan geen sluitende aanpak tot stand. Meestal kan dan alleen de politie nog optreden als deze personen strafrechtelijke overtredingen begaan.</p>
Planning	<p>Doorlopend.</p>
Financiën	<p>In 2019 willen we de sluitende aanpak voor personen met verward gedrag afgerond hebben. Of dit voor de jaren erna kosten met zich mee gaat brengen, is op dit moment nog niet aan te geven. Eventuele toekomstige kosten zullen worden opgenomen in Programma 2.</p> <p>In 2019 experimenteren we op kleine schaal met een Overlast en Zorgcoördinator bij ernstige woon- of buurtoverlastsituaties. De coördinatoren wordt ingezet vanuit de stichting Rijnstad; zij hebben ervaring met deze werkwijze in de gemeenten Arnhem en Rheden. Als dit experiment slaagt, willen we de coördinator structureel bij alle zware cases inzetten. In de loop van 2019 zullen de caseload en de kosten duidelijker worden. Vooralsnog ramen wij een bedrag van € 15.000 per jaar structureel.</p>

1.B.3	Verbinding tussen zorg en veiligheid
Participatie	<p>We informeren onze inwoners over waar zij met vragen en zorgen terecht kunnen zodat de drempels om deze te uiten verlaagd worden. Dit versterkt de vroegtijdige signalering waardoor zorg en hulpverlening snel(ler) opgestart kunnen worden.</p> <p>Een sluitende aanpak voor personen met verward of overlastgevend gedrag komt bij voorkeur tot stand in nauw overleg met de persoon/personen zelf. Helaas werken ze daar niet altijd vrijwillig aan mee. Dan zijn andere trajecten aan de orde.</p>

C. Het verbeteren van de kwaliteit van onze dienstverlening, die aansluit op de behoeften en verwachtingen van onze inwoners.

Dit zijn de speerpunten:

1.C.1	Modernisering van de dienstverlening
Doel	Uitbreiden digitale dienstverlening
Toelichting	<p>Bij de inrichting van onze dienstverlening stellen we onze inwoners, bedrijven en instellingen centraal. Daar waar we voorheen onze dienstverlening vooral inrichtten vanuit de systeemwereld (hoe passen de bestaande processen in een digitaal systeem?), proberen we nu bij de inrichting van de dienstverlening steeds meer aan te sluiten op de leefwereld (mensgerichte systemen & processen).</p> <p>Bij de verdere ontwikkeling van de digitale dienstverlening hanteren we de volgende 5 uitgangspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitaliseren daar waar het zinvol is • Toegankelijkheid • Integraliteit • Flexibiliteit • Betrouwbaarheid & Transparantie <p>De grote verscheidenheid aan beschikbare ict-oplossingen – zowel landelijk via MijnOverheid, als via de verschillende leveranciers van backofficeapplicaties en via de gemeentelijke website – vraagt om strategische keuzes. Om daarin robuuste en toekomstbestendige keuzes te kunnen maken, trekken we in De Liemers samen op.</p> <p>We houden daarbij ook aandacht voor de niet geringe groep inwoners/klanten die niet of minder zelfredzaam is en voor de groep digibeten en laaggeletterden. We zorgen dat ook voor deze doelgroepen de gemeentelijke producten en diensten goed toegankelijk zijn. In dat verband zorgen we in elk geval dat de gemeentelijke websites tijdig (voor 23 september 2020) aan het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid voldoen.</p>
Risico's	<p>Om onze dienstverlening te kunnen moderniseren is binnen de ambtelijke organisatie voldoende beschikbare capaciteit en commitment nodig voor de daarmee gepaard gaande verandertrajecten. Organisatiebreed vraagt dit om een gevoel van eigenaarschap c.q. ambassadeurschap dienstverlening.</p> <p>Het daadwerkelijk uitgaan van de behoefte van de klant en de inzet van meer e-diensten, zowel voor inkomende aanvragen als voor externe communicatie, vraagt om een andere inrichting van gemeentelijke processen en werkwijzen, en om een andere focus van de medewerkers. Daarnaast vraagt de doorontwikkeling binnen het huidige gevarieerde ict-landschap en met de huidige complexiteit en snelheid van de digitale ontwikkelingen zowel op strategisch als operationeel niveau de nodige specialistische capaciteit.</p> <p>Vooralsnog laten we onze ambitie in het kader van de (strategische) doorontwikkeling volgend zijn aan de daarvoor beschikbare capaciteit. Bij iedere keuze voor nieuwe e-diensten of uitbreiding van bestaande e-diensten wordt vooraf bekeken of deze haalbaar is, mede gelet op de benodigde capaciteit en gemeentelijke inzet. Waar mogelijk worden binnen de Liemerse samenwerking taken verdeeld.</p>

1.C.1	Modernisering van de dienstverlening
Planning	Het uitbreiden van e-dienstverlening is een continu proces, dat we met de implementatie van de nieuwe gemeentelijke toptakenwebsite, de implementatie van het zaakgericht werken via Join Zaak&Document en Join Klantcontact zijn ingezet.
Financiën	De financiering van de ict-gerelateerde e-dienstverlening loopt grotendeels via de RID-budgetten. Vooralsnog lijkt de beschikbaarheid van de benodigde budgetten voldoende geborgd. Daar waar aanvullende investeringen nodig zijn, zal dit in een separaat voorstel worden voorgelegd.
Participatie	Bij de doorontwikkeling van onze e-dienstverlening, en de afstemming daarmee op de andere klantkanalen, hebben we aandacht voor wat nodig is. Dat wat nodig is, bepalen we onder meer aan de hand van klantonderzoeken. Daarnaast zetten we een klantpanel op met vertegenwoordigers vanuit verschillende doelgroepen waar we gerichte doorontwikkelvoorstellen ter toetsing aan voorleggen, teneinde ook daadwerkelijk keuzes te kunnen maken op basis van behoefte. Daarnaast monitoren we klantgedrag via web-statistieken en de data die we vanuit de verschillende backofficeapplicaties verkrijgen.

D. Een organisatie die invulling geeft aan het programmadoel.

Dit zijn de speerpunten:

1.D.1	Organisatie 1Stroom
Doel	Doorontwikkeling van de fusieorganisatie
Toelichting	<p>De organisatie 1Stroom, de ambtelijke fusieorganisatie van de gemeenten Duiven en Westervoort is op 1 januari 2018 van start gegaan, met als missie/visie: Een veerkrachtige organisatie middenin een vitale samenleving.</p> <p>Het jaar 2018 is vooral het jaar geweest om de basis op orde te brengen en het fusiestof te laten neerdalen. In 2019 nemen we de doorontwikkeling verder ter hand. In kleine stapjes, maar wel in de goede richting en verweven in het werk van alle dag. In 2020 vervolgen we deze weg en kunnen de stapjes steeds groter worden.</p> <p>Richtsnoer bij deze ontwikkeling is de strategische agenda en het strategisch HR-beleid. De belangrijkste lijnen hieruit zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Werken vanuit missie/visie en kernwaarden • Juiste mens op juiste plek • Invulling geven aan onze veranderende rol in de samenleving • Partner van het bestuur
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Harmonisatie van beleid; beide besturen moeten openstaan voor harmonisatie van beleid om de fusieorganisatie van meerwaarde te laten zijn en om efficiencyvoordelen en kwaliteitsverhoging te behalen • Aansluiting van de organisatie bij een of beide colleges en raden; beide colleges en gemeenteraden moeten zich voldoende bediend voelen • De beide colleges en/of raden moeten elkaar de ruimte kunnen geven om nieuwe ontwikkelingen te starten, ook als dat via de vaste verdeelsleutel van 1Stroom loopt (en beide gemeenten bijdragen aan elkaars ambities).
Planning	Het fusieproces en de ontwikkeling van de organisatie is een continu proces, waarin we grote aandacht besteden aan het meenemen van de medewerkers uit de organisatie. Dat betekent ook dat we geen precieze planning kunnen geven van de stappen die we in 2020 gaan zetten. Het aanbod blijft staan om beide gemeenteraden met enige regelmaat bij te praten over de stand van zaken

1.D.1	Organisatie 1Stroom
Financiën	De doorontwikkeling van de organisatie vraagt om de inzet van opleidingsmiddelen en die zijn voorhanden (2% van de totale loonsom). De door de gemeenteraden vastgestelde taakstelling voor de organisatie 1Stroom is verwerkt in de begroting 2020. In meerjarig perspectief is de taakstelling voor de volgende jaren ook al verwerkt. Voor 2020 is de netto besparing € 500.000 en conform eerdere besluiten, komt deze besparing voor 63% ten goede aan de gemeente Duiven en voor 37% van de gemeente Westervoort.
Participatie	

1.4 Wat gaat het ons kosten?

Saldi 2019-2022 programma Bestuur

Nieuwe activiteiten	2019	2020	2021	2022	2023
Saldo voor de Voorjaarsnota	-19.417.437	-19.820.898	-20.024.342	-20.192.235	-20.181.508
Autonome financiële ontwikkelingen 2019 e.v.					
formatie APV en bijzondere wetten	15.355	15.355	15.355	15.355	15.355
projectbudget APV en bijzondere wetten	9.250				
Module APV in squirt	7.400				
Accountantskosten	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
kosten streekarchief		6.000	6.000	6.000	6.000
Microsoftlicenties	37.000	37.000	37.000	37.000	37.000
Algemene uitkering	-86.000	-150.000	-116.000	-141.000	-141.000
Doorbelasting 1stroom/loonkosten		185.000	108.000	117.000	139.000
BTW-nadeel 1stroom	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Kleine ontwikkelingen	4.850	4.850	4.850	4.850	4.850
Totaal van de ontwikkelingen	77.855	188.205	145.205	129.205	151.205
Saldo na voorjaarsnota 2019	-19.339.582	-19.632.693	-19.879.137	-20.063.030	-20.030.303
Gevolgen speerpunten:					
capaciteit schone en veilige leefomgeving		27.750	27.750	27.750	27.750
verbinding tussen zorg en veiligheid		15.000	15.000	15.000	15.000
modernisering van de dienstverlening					
aanpassing hondenbelasting		18.250	18.250	18.250	18.250
Totaal van de speerpunten/wensen		61.000	61.000	61.000	61.000
Saldo bij honoreren alle wensen	-19.339.582	-19.571.693	-19.818.137	-20.002.030	-19.969.303

Bedragen in €

Aanvullende wensen

Aanpassing hondenbelasting

Binnen het college is overeenstemming om de lasten voor de hondenbezitter te verlagen door het verlagen van de hondenbelasting. De hondenbelasting is geen doelbelasting, maar een algemene heffing. In de maatschappij is er echter wel de beleving dat beide met elkaar in verband staan. Voorgesteld wordt om per 1-1-2020 de te innen belasting (opbrengsten 2018 ca. € 127.000) meer in lijn te brengen met de hoogte van de uitvoeringskosten. De kosten voor 2018 bedragen ca. € 81.000. Daarbovenop komen de kosten van een schone en veilige leefomgeving ad € 27.750 (zie speerpunt 1.B.2). De totale kosten bedragen dan € 108.750. Per saldo kunnen de opbrengsten structureel met ca. € 18.250 worden verlaagd.

Programma 2 Maatschappij

2.1 Wat willen we bereiken?

Programmadoel

Wij leveren een bijdrage aan een vitale samenleving en een leefbare omgeving waardoor onze inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen leven.

Toelichting

Uitgangspunt is de eigen kracht van de Westervoortse samenleving. Voor inwoners die (tijdelijk) niet in staat zijn zelf regie over hun eigen leven te voeren krijgen van ons passende zorg en hulp om waardevol en zelfstandig aan de samenleving deel te nemen.

Maatschappelijke instellingen en verenigingen vormen een sterke “fundering” van de samenleving die door ons beter benut en versterkt zal worden. Dit doen we door in overleg de samenwerking en dialoog tussen deze partijen te stimuleren, te faciliteren en initiatieven te ondersteunen.

Wij verleggen de focus van zorg naar voorliggende algemene voorzieningen. Hiermee wordt bereikt dat zwaardere zorg en maatwerkvoorzieningen voorkomen en/of uitgesteld kunnen worden. Dit betekent een win-win-situatie. Voor de inwoner is dit sociaal veel beter en prettiger en voor ons ook financieel gunstiger.

Voor kwetsbare inwoners die niet zelf de regie over hun leven kunnen voeren en ook niet volwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen houden wij een “vangnet” in stand. Dit “vangnet” bestaat uit voorzieningen en uit zo nodig specialistische zorg. De kwetsbare inwoner kan hierdoor zo prettig en zinvol mogelijk leven. Het “vangnet” zal worden versterkt.

De basisvoorzieningen worden gevormd door mogelijkheden voor sport, recreatie, kunst, cultuur, educatie, onderwijs en gezondheidszorg. Voor alle inwoners van Westervoort dragen deze voorzieningen voor een belangrijk deel bij aan zinvolle vrijetijdsbesteding, ontplooiing, ontwikkeling en positieve gezondheid. De basisvoorzieningen maken ook mogelijk dat de inwoners zelfstandig de regie over het eigen leven kunnen voeren en deel kunnen nemen aan de samenleving. Goede basisvoorzieningen moeten ook voorkomen dat zo min mogelijk een beroep gedaan wordt op maatwerkvoorzieningen en gebruik gemaakt moet worden van het “vangnet”. De basisvoorzieningen worden in stand gehouden en versterkt waardoor het goed en prettig leven is in Westervoort.

Hoofddoelen

Daarom zetten we in op:

- A. De basis op orde
- B. Meedoen naar vermogen
- C. Zelfredzaamheid naar vermogen

Externe ontwikkelingen

Gespannen arbeidsmarkt:

Eind 2018 en begin 2019 is de spanning op de arbeidsmarkt verder opgelopen.

Met 3,6 is het werkloosheidspercentage terug op het laagste niveau van vlak voor het uitbreken van de crisis. Het aantal langdurig werklozen is na 2010 niet meer zo klein geweest. Het vorige record, qua spanning op de arbeidsmarkt lag kort voor het begin van de crisis, toen er gemiddeld 79 vacatures waren per 100 werklozen. Een jaar of vijf geleden waren er veertien vacatures voor elke honderd werklozen. Nu zijn dat er tachtig, meer dan voor het uitbreken van de crisis. Het aantal potentiële werknemers is kleiner dan ooit, waarbij aangetekend dat meer dan ooit ingezet zal moeten worden op het werkfit maken van kandidaten. Dit betekent meer tijd en meer geld. Voor Duiven en Westervoort geldt dit in ongeveer gelijke mate.

De werkgelegenheidsontwikkeling in de Liemers blijft een fractie achter bij de relatieve ontwikkeling in Gelderland (over de periode 2008-2017). In 2016 echter heeft de werkgelegenheid in de Liemers zich duidelijk gunstiger ontwikkeld dan in Gelderland als geheel. Dit wordt ook

vertaald door een teruggang in aantallen van werkloze inwoners en bevestigd door zowel het UWV, het Werkgevers Service Punt Midden Gelderland (WSP) als de RSD de Liemers.

De vraag op de huidige gespannen arbeidsmarkt, ook in de Liemers, is vooral hoe en waar personeel is te krijgen en zo snel mogelijk op te leiden. Danwel om- of bij te scholen. Vijf jaar geleden was de vraag naar vacatures prangend, nu gaat het erom de vele beschikbare vacatures ingevuld te krijgen. Het POA, en de op te richten Liemerse Ambassade, zullen hier een belangrijke rol in gaan spelen.

Risico voor tweedeling in onze samenleving:

De huidige tijd kenmerkt zich door veel en snelle veranderingen en snelle ontwikkelingen. De sociale media, de snelle technologische ontwikkelingen, de open samenleving en de digitalisering vragen veel van onze inwoners, partners en ons als gemeente. Het leven wordt ingewikkelder en complexer en er is een risico dat er een tweedeling ontstaat in de bevolking. Onderscheid tussen mensen die het huidige tempo wel kunnen bijhouden en mensen die hier moeite mee hebben, mensen die voldoende financiële middelen hebben en mensen met beperkte middelen. Mensen met een hoge scholing en mensen met een lage of geen scholing, mensen met werk en mensen zonder werk, mensen die zich door gezondheid beperkt voelen en mensen die mee kunnen. Mensen met een stevig sociaal netwerk en mensen die zich eenzaam voelen. Mensen die wel mee kunnen met de digitale samenleving en mensen die afhaken. Het zoveel mogelijk voorkomen en verkleinen van deze tweedeling is belangrijk in onze samenleving.

Invoering beschermd wonen:

Met ingang van 1-1-2021 gaan de beschikbare middelen niet meer naar de centrumgemeenten maar worden ze verdeeld over alle gemeenten in Nederland. Daarmee wordt Beschermd Wonen feitelijk een nieuwe decentralisatie opdracht voor de gemeenten in het sociaal domein. Zie ook de tekst onder speerpunten.

Veranderende wetgeving inburgering 2020:

Op 1 januari 2021 verandert de landelijke wetgeving omtrent inburgering. Als gevolg daarvan veranderen de taken en verantwoordelijkheden van de gemeente aanzienlijk. In de beleidsnotitie "Inburgering en Participatie" wordt hierop reeds voorgesorteerd. De verwachting is dat deze notitie in maart – april 2019 wordt vastgesteld door het college van B&W.

De gemeente is reeds gestart met de voorbereiding op deze veranderingen. Bij deze voorbereidingen worden verschillende interne afdelingen en externe samenwerkingspartners betrokken. In 2019 wordt gedegen onderzoek gedaan naar wat de veranderingen betekenen voor de gemeente en de samenwerkingen. Mits er voldoende juridisch duidelijkheid is, zal de gemeente in de najaarsnota 2019 een inschatting geven wat financiële gevolgen zijn. Voor de juridische duidelijkheid is de gemeente echter wel afhankelijk van de besluitvorming van de rijksoverheid, zowel qua inhoud als qua besluitvormingsproces.

Invoering maatschappelijke dienstdienst:

Tijdens de maatschappelijke dienstdienst leren jongeren iets nieuws, zoals koken, met machines werken of een evenement organiseren. Je kunt zo ontdekken welke studie of wat voor werk je wilt gaan doen. Je leert nieuwe mensen kennen, bijvoorbeeld door te sporten met jongeren met een ander geloof. Tijdens de maatschappelijke dienstdienst doe je iets voor een ander. De dienstdienst is vrijwillig en start vanaf september 2019. Tot die tijd oefenen organisaties en jongeren met de maatschappelijke dienstdienst in een groot aantal pilots/proeftuinen in het land. In Westervoort is een pilot gestart voor maatschappelijke dienstdienst. Stichting Kulturhus is hierbij betrokken. Op dit moment is niet bekend hoe de invoering van maatschappelijke dienstdienst vanaf september gestalte gaat krijgen.

Omgevingswet

De omgevingswet komt al uitgebreid aan de orde bij programma 3. Maar ook programma 2 krijgt te maken met deze nieuwe wet vanaf 2021. Invoering van deze wet geeft de kans om het sociaal domein en het fysieke domein meer te integreren. Nog meer dan eerder staat voor het

fysieke domein het belang van de inwoner en de samenleving voorop. Hoe kan de omgevingswet ondersteunen aan dat wat we binnen het sociale domein willen bereiken?

Sportakkoord en preventie akkoord

In de zomer van 2018 hebben Ministerie van VWS, VSG, VNG en NOC*NSF het Nationaal Sportakkoord getekend. Een akkoord dat veel positieve energie heeft losgemaakt. Het heeft tot doel de sport te versterken en te verenigen en integraal beleid te bevorderen. Het sportakkoord beoogt daarmee dat de verbindende rol van sport en bewegen beter wordt benut.

In november 2019 heeft het kabinet het Nationaal Preventieakkoord gesloten met zo'n zeventig maatschappelijke organisaties en bedrijven. Nederland moet gezonder worden, vindt het kabinet. Doel van het akkoord is dat Nederlanders gezondere keuzes maken, waardoor ze minder ziek worden, minder zorg nodig hebben en het goede voorbeeld geven aan hun kinderen.

Er is gekozen voor een aanpak op de onderwerpen: roken, problematisch alcoholgebruik en overgewicht. Omdat ze verreweg de grootste oorzaak voor ziektelast in Nederland zijn. Met name overgewicht heeft een sterke relatie met sport. Het stimuleren van sporten en bewegen levert een bijdrage aan het bestrijden van overgewicht. Diverse maatregelen uit het preventieakkoord hebben dan ook betrekking op sport. Maar bij het bestrijden van roken komt sport terug zoals het binnen afzienbare tijd rookvrij maken van sportverenigingen.

De waarde van sport en bewegen wordt steeds meer gezien en erkend. Sport en bewegen draagt bij aan bevordering van gezondheid, participatie, sociale cohesie, bestrijding overgewicht en een actieve en gezonde leefstijl. Samen met partijen uit zorg, onderwijs, welzijn, cultuur, natuur, veiligheid, werkgelegenheid, integratie, bedrijfsleven en sport werken de gemeenten aan een vitale samenleving met ruimte voor iedereen.

In de regio Arnhem zullen de gemeenten een regionaal sportakkoord gaan sluiten waarin aansluiting wordt gezocht bij het Landelijke sportakkoord en waarin regionale ambities worden geformuleerd:

1. Vaardig in bewegen:

De ambitie is om meer kinderen in de Regio Centraal Gelderland aan de beweegrichtlijnen te laten voldoen en om de neerwaartse spiraal van motorische vaardigheid van kinderen de komende jaren naar boven toe te buigen.

2. Vitale sport- en beweegaanbieders en positieve sportcultuur:

De ambitie is om alle typen sportaanbieders toekomstbestendig te maken. De financiële en organisatorische basis wordt op orde gebracht, zodat aanbieders hun vizier kunnen richten op een plezierig, veilig, eerlijk en zorgeloos sportklimaat en de ontwikkeling van de verbindende sportvereniging in haar omgeving.

3. Duurzame sportinfrastructuur:

De ambitie is om Regio Centraal Gelderland te voorzien van functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur. De exploitatie van sportaccommodaties wordt verbeterd, de openbare ruimte wordt beweegvriendelijker ingericht en alle sportaccommodaties zijn duurzaam.

2.2 Autonome financiële ontwikkelingen

Voor het lopende jaar 2019 blijken de volgende budgetten nog noodzakelijk te zijn:

Toename kosten toezicht en handhaving kinderopvang

In de afgelopen jaren heeft de wetgeving rondom de kinderopvang zich snel ontwikkeld. Met de invoering van de wet Harmonisatie zijn de verschillen tussen de peuter- en kinderopvang gelijk getrokken. Met de Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang zijn ook de kwaliteitseisen verder toegenomen. Dit heeft tot gevolg gehad dat de inzet van de GGD (toezichthouder) is toegenomen en er meer kosten worden gemaakt voor de toezicht en handhaving op de kinderopvang in de gemeente Westervoort. Daarom het budget structureel verhogen van € 12.500 naar € 17.500.

Toename kosten sociaal medische indicatie/Kinderopvang op sociaal-medische indicatie.

Kinderopvang (kinderdagverblijf, peuteropvang, gastouders of BSO) kan een oplossing bieden om gezinnen te ontlasten en/of de ontwikkeling van kinderen niet te belemmeren. Het is bedoeld voor gezinnen met een sociale en/of medische indicatie (SMI). In Q3 komt een specifieke verordening om ouders met SMI financieel tegemoet te komen. Alhoewel de gemeente Westervoort middelen van het Rijk ontvangt voor een SMI-regeling, zijn deze niet toereikend. Naar voorbeeld van andere gemeenten dekken we het tekort-komende bedrag ad € 25.000,00 uit de extra middelen voor Onderwijsachterstandenbeleid, vanuit de argumentatie dat we hiermee kinderen ondersteunen die, als gevolg van de thuissituatie, een ontwikkelingsachterstand dreigen op te lopen. Als uit het definitief op te stellen Onderwijsachterstandenplan (Q3) blijkt dat e.e.a. volgens de Ministeriële richtlijnen toch niet toegestaan wordt, dan zullen we dat op dat moment herstellen.

Abonnementstarief Wmo

De financiële gevolgen door invoering van het abonnementstarief Wmo vanaf 2019 zijn bij deze voorjaarsnota nog niet te overzien. Eerst zal gedurende dit jaar 2019 gemonitord worden of en in welke mate er sprake is van een aanzuigende werking ten opzichte van 2018 door invoering van het abonnementstarief. Daarna kan pas berekend worden wat globaal de financiële gevolgen zijn. Bovendien is nu nog niet duidelijk in welke mate de overheid de gemeente gaat compenseren voor de gevolgen van het abonnementstarief (wegvallen van de eigen bijdrage en de aanzuigende werking). Hierover zou de overheid in de meicirculaire meer duidelijkheid geven. Hierdoor kan pas bij de najaarsnota een enigszins reëel beeld worden geschetst waarna duidelijk is hoeveel bijgeraamd moet worden.

Stijging kosten Huishoudelijke Hulp door vergrijzing en verhoging tarief huishoudelijk hulp

Los van de mogelijke aanzuigende werking voor alle Wmo-voorzieningen moet voor de reguliere kosten huishoudelijke hulp structureel worden bijgeraamd met een bedrag van € 125.000.

- Door de vergrijzing vindt een toename van het gebruik huishoudelijke hulp plaats. In 2016 waren er 341 cliënten met gezamenlijk 37.297 uren HH. In 2018 is dit gestegen naar 407 cliënten met 44.695 uren HH. Met de najaarsnota 2018 is voor het jaar 2018 ook al incidenteel bijgeraamd;
- Daarnaast zijn de tarieven huishoudelijke hulp per 1 januari 2019 fors gestegen; van € 22,20 per uur in 2018 naar € 24,60 per uur in 2019 (voor HH1).

Toename vraag naar jeugdhulp

Er is een toename geconstateerd van de vraag naar jeugdhulp, en ook de complexiteit van de jeugdhulp is toegenomen. Deze trend is landelijk maar geldt ook voor onze gemeente. De tendens is dat er steeds meer zorgbehoevende kinderen bij komen, maar deze kinderen stromen minder snel door naar de langdurige zorg. Uit de regionale inzichten in de ontwikkelingen in de jeugdhulp komt naar voren dat er sprake is een toename van begeleiding en intensieve gezinshulp. Ook is er sprake van een toename bij woongroepen en gezinshuizen. Bij deze verblijfsvormen is sprake van wachtlijsten. Wat hierbij een rol kan spelen is de stijging van het aantal (complexe) echtscheidingen. Een andere verklaring is dat hulpvragen eerder en beter worden gesignaleerd. Ook de specialistische jeugdhulp neemt over het algemeen toe. Wachtlijsten voor specialistische jeugdhulp spelen een rol, waardoor de lokale toegang en ook de huisarts soms genoodzaakt is om (langer) een lichtere vorm van hulp te zetten. Dit wordt ook wel overbruggingszorg genoemd. Met de Transformatieagenda en daarbij behorende maatregelen kunnen we in 2019 vooralsnog niet de besparing realiseren die we voor dit jaar hadden voorzien. Om die reden willen we nog 1 jaar het hogere niveau van 2017 en 2018 aanhouden. Er dient een bedrag van € 150.000 te worden bijgeraamd.

Bemoeizorg

Bemoeizorg is een wettelijk verplichte taak en wordt geleverd door het RIBW. Het betreft zorg zonder indicatie en zonder eigen bijdrage en is bedoeld voor zorg mijders en cliënten die moeilijk toegankelijk zijn voor zorgverleners, maar wel zorg nodig hebben. In 2017 en 2018 is deze zorg middels subsidie betaald. Door omstandigheden is er voor 2019 niet op voorhand begroot. Dit

had wel moeten gebeuren. Hier is een bedrag van € 17.500 voor nodig. Vanaf dit jaar willen we dit bedrag structureel opnemen.

Kwartier maken

Het kwartier maken is in de afgelopen jaren gefinancierd uit incidentele budgetten in het sociaal domein. Het kwartier maken blijkt echter zo succesvol dat betrokkenen willen dat het wordt voortgezet. De lokale toegang maakt erg veel gebruik van deze voorliggende voorziening. De kwartiermakers werken uiterst succesvol aan de integratie van mensen met een afstand tot de samenleving. De groep mensen die gebruikt maakt van het kwartiermaken groeit gestaag. Door het kwartiermaken in te zetten is er minder begeleiding vanuit de WMO nodig. Dit betekent dat we ongeveer € 100.000 extra aan begeleiding vanuit de WMO kwijt zouden zijn als we het kwartier maken niet in zouden zetten. We ramen voor het kwartier maken een bedrag van € 45.000 structureel bij. Hiervoor levert Mikado een halve FTe inzet voor een kalenderjaar.

Inhoud kwartier maken:

In deze activiteit participeren ervaringsdeskundigen in Westervoort als kwartiermaker 'in de wijk'. De kwartiermakers zijn beschikbaar voor laagdrempelig contact met inwoners met psychosociale, psychische of maatschappelijke problemen of vragen. De kwartiermakers ondersteunen deze inwoners bij hun herstel en/of maatschappelijke participatie. De kwartiermakers putten daarbij uit eigen herstellervaring. Deze activiteit past in het streven naar inzet van eigen kracht en eigen regie van mensen in kwetsbare situaties. Met het kwartiermaken zijn we goed voorbereid op de toekomst wanneer de uitstroom van Beschermd Wonen een feit is.

De kwartiermakers begeleiden de mensen bij datgene, waar ze zelf van aangeven dat ze er behoefte aan hebben. Deze vraag, verhaal of ondersteuningsbehoefte kan van alles zijn. Van eenzaamheid, stigmatisering of het zoeken naar passend vrijwilligerswerk tot de behoefte aan het uitbreiden van het eigen netwerk om daarmee de eigen regie te versterken. De kwartiermaker gaat met iemand in gesprek en kijkt hoe die persoon op weg geholpen kan worden. De behoefte van de klant en de voortgang daarbij zijn leidend.

Essentieel in het kwartier maken is de verbinding zoeken en maken met organisaties. Door samen activiteiten op te zetten die leiden naar een gastvrije samenleving en begrip. Met de inzet van hun talenten en kwaliteiten proberen de kwartiermakers stigma's en vooroordelen weg te nemen.

Dagbesteding als algemene voorziening

De organisatie Interstap levert dagbesteding als algemene voorziening. Door de transformatie van de RSD zijn de activiteiten van Interstap overgebracht naar de RSD. Het gaat hier om de toeleiding naar werk. Echter, Interstap levert ook dagbesteding als algemene voorziening. Deze is niet mee genomen in de afspraken die gemaakt zijn met de RSD. Deze dagbesteding biedt echter aan gemiddeld 15 mensen gedurende twee dagdelen per week een zinvolle dag invulling. Door de samenwerking met de kwartiermakers en het groenteplein is deze dagbesteding een belangrijke aanvulling op de algemene voorzieningen die we, in het kader van de transformatie, graag willen behouden, versterken en uitbreiden. Omdat het voor Westervoort van groot belang is om deze dagbesteding te handhaven, ramen we een bedrag van € 40.000 bij.

Sociaal raadslieden werk

Het sociaal raadsliedenwerk in Westervoort levert al jaren meer uren, dan gesubsidieerd wordt. Reden hiervan is dat de gemeente Westervoort van oudsher een gemeente is met verhoudingsgewijs veel problematische cliënten, die meer hulp nodig hebben bij het oplossen van vragen op het gebied van sociale zekerheid, schulden en beslag, belasting en toeslagen. Door een toename van mensen met problematische schulden zien we ook een toename van een beroep op ondersteuning door de sociaal raadslieden.

Er wordt in toenemende mate een beroep gedaan op de expertise van de sociaal raadsliedenwerk door o.a. de RSD de Liemers, RIBW, afd. Schuldhulpverlening en medewerkers van het GvET.

De sociaal raadslieden zijn in 2017 gevraagd door het Goed voor Elkaarteam (GvET) in Westervoort om alle binnenkomende aanvragen voor ondersteuning door de Voedselbank te

behandelen. Deze vraag komt voort uit het gegeven dat de sociaal raadslieden bij de behandeling van de aanvragen tegelijk een inkomens- en voorzieningencheck doet; gekeken wordt daarbij of het inkomen op peil is en of alle voorzieningen aangevraagd zijn. Aandachtspunten zijn hierbij o.a. de controle op de eventueel toegepaste beslagvrije voet, beslag op Toeslagen, loon-, uitkerings- en bankbeslag, inkomen al dan niet onder het sociaal minimum, recht op minimaregelingen etc. Enerzijds ontlast dit de medewerkers van het GvET, maar anderzijds geeft dit extra werk voor de sociaal raadslieden. Inmiddels blijkt dat er drie aanvragen of aanvragen voor verlenging per week binnenkomen. Gemiddeld kost een aanvraag en de daarbij komende werkzaamheden ruim een uur. Dat betekent een extra inzet van gemiddeld 4 uur per week boven op de reeds jaren bestaande overschrijding van de beschikbare uren.

De kosten voor de inzet van 0.22 fte SRW bedraagt structureel € 21.676.

Mantelzorgactiviteiten

Op initiatief van de gemeente heeft de mantelzorg in Westervoort met ingang van 2018 een impuls gekregen. Eind 2016 is een startbijeenkomst gehouden waarbij de coördinator van het Steunpunt Mantelzorg van Mikado, vertegenwoordigers van het GVET Westervoort, een mantelzorgmakelaar, mantelzorgers (een jonge mantelzorger, een mantelzorg die zorg en werk moet combineren en een oudere mantelzorger) en de wethouder en ambtenaren aanwezig waren. Als vervolg hierop is een Werkgroep Mantelzorg Westervoort opgericht die voorstellen voor nieuwe activiteiten gedaan heeft, naast de al bestaande activiteiten. Met ingang van 2018 is voor de uitvoering van deze nieuwe activiteiten extra geld beschikbaar gesteld. De kosten hiervan konden worden opgevangen binnen de bestaande middelen. Deze activiteiten worden voortgezet in 2019, 2020 e.v.

Project burgerparticipatie Sociaal Domein Westervoort.

De vormgeving van de burger- en cliëntparticipatie zoals vastgelegd in de Verordening Wmo-raad Westervoort is ingehaald door de decentralisaties.

De huidige Wmo raad Westervoort is ingesteld om de cliënten- en burgerparticipatie voor de Wmo vorm te geven. De Wmo raad heeft in het verleden laten weten niet genoeg expertise in huis te hebben om het college van burgemeester en wethouders goed te kunnen adviseren over het jeugdwerk/jeugdzorg en heeft bovendien aangegeven moeite te hebben om voldoende nieuwe leden voor de Wmo raad aan te trekken. De cliëntenparticipatie op grond van de Participatiewet is op Liemers niveau geregeld. E.e.a. heeft geleid tot de uitvoering van het project burgerparticipatie Sociaal Domein Westervoort door een projectgroep. Het project wordt begeleid door Movisie. Het doel van het project is tweeledig:

- advies over een toekomstbestendig model van burger- en cliëntparticipatie in het sociaal domein in Westervoort.
- uitvoering van 2 pilots voor de thema's 'jeugd en jongeren' en het 'VN verdrag' om te oefenen met nieuwe vormen van burgerparticipatie om er achter te komen wat wel en niet werkt.

Lokaal project sluitende aanpak mensen met verward gedrag

Het aanjaagteam/landelijke schakelteam draagt er zorg voor dat overal in Nederland een goed werkende aanpak komt voor mensen met verward gedrag. Westervoort en Duiven streven er naar om samen met ervaringsdeskundigen en netwerkpartners een sluitende lokale aanpak voor mensen met verward gedrag tot stand te brengen die door alle relevante partijen gedragen wordt. Het uitgangspunt voor de sluitende aanpak zijn de 9 bouwstenen die zijn ontwikkeld door het Aanjaagteam Verwarde Personen: inbreng mensen met verward gedrag, preventie en levensstructuur, vroegtijdige signalering, melding, beoordeling en risicotaxatie, toeleiding, passend vervoer, passende ondersteuning, zorg en straf en informatievoorziening. Medewerkers van beide gemeenten gaan in gesprek met ervaringsdeskundigen en netwerkpartners om op te halen welke activiteiten de verschillende partners in de verschillende bouwstenen ontplooiën. In de gesprekken gaan we inventariseren wat goed gaat maar ook welke leemtes nog moeten worden ingevuld om tot een sluitende aanpak te komen. Voor de uitvoering van dit project hebben de gemeenten Westervoort en Duiven van het Rijk een subsidie gekregen van bijna € 50.000. Hiervoor is een medewerker aangetrokken die ons het komend half jaar gaat ondersteunen bij het stand brengen

van deze sluitende aanpak mensen met verward gedrag. Westervoort is penvoerder voor dit project maar het project wordt uitgevoerd voor Duiven en Westervoort gezamenlijk.

Stichting Kulturhus Westervoort

Stichting Kulturhus Westervoort heeft een heroriëntatie uitgevoerd met als doel te komen tot een nieuwe gedragen strategische koers. De heroriëntatie richtte zich op de vraag of de huidige dienstenportfolio en/of de huidige organisatievorm en bestuursmodel kunnen worden gecontinueerd of moeten worden aangepast.

De heroriëntatie heeft niet geleid tot een andere missie en visie van SKW en ook het bestuursmodel, met een bestuur op afstand, wordt gecontinueerd. Wel heeft de heroriëntatie van de strategie stevige invloed op de portfolio van SKW. Alle bestaande activiteiten worden gecontinueerd. Tegelijkertijd wordt gefaseerd ingezet op uitbreiding van de maatschappelijke activiteiten voor de doelgroep ouderen en uitbreiding op actuele thema's voor alle doelgroepen met betrekking tot preventie, burgerkracht, participatie (zorg, welzijn en arbeid). Tenslotte zal de vaste verhuur van ruimten aan professionele instellingen en de professionele horeca worden afgestoten en zal SKW uitsluitend gebruik gaan maken van de multifunctionele ruimten voor de activiteiten.

Gelderland Herdenkt 75 jaar vrijheid.

Gelderland was van september 1944 tot en met mei 1945 negen maanden onafgebroken het centrum van de bevrijdingsstrijd van Nederland. In 2019 en 2020 is deze episode 75 jaar geleden. In heel Gelderland wordt gewerkt aan projecten om stil te staan bij de gebeurtenissen van toen en om de bevrijding en 75 jaar vrijheid te vieren. In de periode september 2019 tot en met mei 2020 zullen er lokaal, regionaal en landelijke heel veel activiteiten worden georganiseerd waarvoor veel belangstelling zal zijn, ook internationaal. Televisie, radio en andere communicatiemiddelen zullen op ruime schaal aandacht besteden aan de activiteiten. "Gelderland Herdenkt 75 jaar vrijheid" is de titel van het programma, waarin deze projecten samenkomen. Voor de uitwerking van het programma is de provincie opgedeeld in vijf regio's. Westervoort, Duiven en Zevenaar zijn ondergebracht in de Regio Achterhoek. De Liemers heeft ook een belangrijke rol van betekenis is gespeeld bij de bevrijding. Een deel van de bevolking was geëvalueerd en er hebben zich hier veel troepen en materieel verzameld die op vanaf 7 april 1945 succesvol zijn ingezet voor de bevrijding van Arnhem en de rest van de Nederland.

In februari 2019 is er een bijeenkomst gehouden waarvoor alle betrokken instellingen en inwoners in de Liemers waren uitgenodigd om van gedachten te wisselen over activiteiten.

Momenteel zijn zij actief aan de slag om een programma te ontwikkelen dat recht doet aan de betekenis van de Liemers tijdens de bevrijding, maar dat ook stil staat bij de waarde van het leven in vrijheid. Er zal ook verbinding worden gelegd naar de Duitse kant van de grens. Door de provincie Gelderland wordt maximaal € 250.000 beschikbaar gesteld als co-financiering voor de activiteiten in de Liemers. Dit bedrag moet ook beschikbaar worden gesteld door gemeenten, bedrijven, fondsen etc. om in totaal maximaal € 500.000 te kunnen besteden worden aan activiteiten in de Liemers. In het hele plangebied Achterhoek wordt voorgesteld éénmalig € 0,88 per inwoner beschikbaar te stellen. Dat is voor Westervoort € 13.200.

Rijksvaccinatieprogramma

Alle kinderen in Nederland krijgen inentingen aangeboden tegen een aantal besmettelijke ziekten. Deze vaccinaties maken deel uit van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Deelname aan het RVP is op vrijwillige basis. Het Rijksvaccinatieprogramma is onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten gebracht. Het jaar van invoering daarvan is 1 januari 2019. Om die reden worden nu de middelen hiervoor structureel overgeheveld naar het gemeentefonds.

Het Rijk stelt het vaccinatieprogramma vast en bepaalt welke groepen voor welke vaccinaties in aanmerking komen. Ook bepaalt het rijk de kwaliteitseisen. De gemeente moet de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het RVP én van het basispakket jeugdgezondheidszorg bij dezelfde JGZ-organisatie onderbrengen. Voor 15 gemeenten in Gelderland Midden houdt dit in dat zij afspraken maken met de GGD/VGGM over de vaccinaties

voor 0 tot 18 jarigen. Afgesproken is om de gemeentelijke bijdrage aan de VGGM aan te laten sluiten bij de verdeling van de middelen over de gemeenten in de septembercirculaire 2018. De gemeente wordt via de algemene uitkering structureel gecompenseerd. Het gaat om € 26.000 in 2019, € 27.000 in 2020 en vanaf 2022 € 28.000.

Stijging kosten Veilig Thuis

De stijging t.o.v. 2019 wordt veroorzaakt door:

- Loon- prijsindex
- de invoering van de zogeheten Nieuwe Meldcode. Als gevolg daarvan is het personeelsbestand van Veilig Thuis substantieel uitgebreid met 9 FTE.
- de abusievelijke aframing op basis van de meicirculaire 2018 het budget voor Veilig Thuis 2019
- de (gedeeltelijke) invoering van output financiering voor de activiteiten van Veilig Thuis.
- Invoeren van een tweejaarlijkse psychologische check-up voor medewerkers van Veilig Thuis om ziekteverzuim tegen te gaan
- Extra administratieve ondersteuning van de cliëntadministratie n.a.v. de invoering van een nieuw handelingsprotocol en de nieuwe werkwijze met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Hogere accountantslasten n.a.v. voortschrijdend inzicht. Veilig Thuis is een jonge organisatie waarbij dit pas het 2de jaar is dat de financiële structuur op deze manier (gelijk aan VGGM) wordt vormgegeven.

De verwachte bedragen zijn als volgt:

Gemeente	2019	2020 e.v.
Westervoort	€ 90.000	€ 92.000

Bovenstaande betekent dat in 2019 € 47.000 moet worden bijgeraamd in 2020 € 49.000 en vanaf 2021 € 62.000.

Ventilatiesysteem Huize Vredenburg

Het aantal activiteiten in Huize Vredenburg is de laatste jaren heel sterk gegroeid. Ook het aantal bezoekers van de activiteiten is sterk gestegen en vaak wordt het aantal van 50 bezoekers bereikt, waardoor het bordje "vol" op de deur gehangen moet worden. In Huize Vredenburg worden onder andere concerten, lezingen en tentoonstellingen gehouden, waardoor het pand een belangrijke plaats inneemt in het culturele leven in Westervoort. Het is al enige tijd bekend dat de luchtkwaliteit van Huize Vredenburg slecht is. Uit metingen is komen vast te staan dat de concentratie CO₂ bijna 2,5 hoger is dan de grenswaarde. Een te hoge concentratie CO₂ geeft klachten als hoofdpijn, vermoeidheid en concentratieproblemen. Bij de activiteiten in Huize Vredenburg wordt de slechte kwaliteit van de lucht ook door de bezoekers ervaren en benoemd. In de gebruiksovereenkomst voor Huize Vredenburg is bepaald dat de gemeente moet zorgen voor onderhoud en vernieuwing van installaties. Door een lokale adviseur installatietechniek is een plan gemaakt voor een nieuwe duurzame luchtbehandelingsinstallatie. Bij een tweetal installatiebedrijven is een prijsofferte opgevraagd en na aftrek van werkzaamheden die de vrijwilligers van de Historische Kring zelf kunnen doen, zijn de kosten € 19.500. De kapitaallasten hiervan bedragen € 1.365. In het meerjarenonderhoudsplan is geen rekening gehouden met vervanging van de luchtbehandelingsinstallatie.

Volwasseneducatie

Voor 2019 is het regionale educatieve programma vastgesteld. In de Liemers is dit vertaald in een uitvoeringplan waarin in aandacht zal zijn voor drie regionale thema's: doelgroep, aanbod en samenwerking.

Doelgroep: Er wordt ingezet op een beter bereik van de doelgroep, met name voor de groep die Nederlands als eerste taal heeft (NT1) en op een betere verbinding met het sociaal domein.

Aanbod: Het aanbod moet divers en sluitend zijn met meer doorstroom van nonformele educatie (welzijnsinstellingen) naar formele educatie (professionele aanbieders van educatie) en vice versa. Tenslotte zal er een betere sturing op kwaliteit moeten komen.

Samenwerking: Binnen het thema samenwerking staat de verdere ontwikkeling van het Liemerse Taalhuis op de rol en ook het uitwisselen van kennis en ervaringen tussen aanbieders, zodat ze van elkaar kunnen leren en elkaar nog beter weten te vinden.

Zomerschool

In verschillende regiogemeenten, waaronder Duiven en Zevenaar, is voorgaande jaren een zomerschool georganiseerd voor kinderen met een taalachterstand. Dit bleek effectief te zijn om een terugval in de taal tijdens de zomervakantie bij deze kinderen te voorkomen. In sommige gemeenten is tevens voor de ouders van de kinderen een aanbod georganiseerd. Voor dit jaar is de wens uitgesproken ook voor de gemeente Westervoort een zomerschool te organiseren voor kinderen van statushouders (uit groep drie tot en met acht) en mogelijk ook voor ouders.

Het doel van de Zomerschool Westervoort is als volgt: het op een ontspannen, leerzame en vooral leuke manier bieden van ondersteuning aan statushouders-kinderen om de zomerterugval in de Nederlandse taal te voorkomen. De zomerschool moet de deelnemers meer zelfvertrouwen geven, kennis laten maken met hun Nederlandse omgeving en een zetje zijn om vooral zelf met de taal aan de slag te gaan. Daarnaast wordt verwacht dat de Zomerschool een breder effect heeft, namelijk dat het de (sociale) integratie van leerlingen bevordert, dat leerlingen een betere kennis hebben van hun omgeving en dat ouders meer betrokken zijn bij de taalvorderingen van hun kind.

De zomerschool opent op 16 juli, duurt t/m augustus (weken 30-33) en vindt drie ochtenden per week plaats. Om ouders bij de taalontwikkeling van hun kind(eren) te betrekken, wordt voor hen ook een programma opgesteld van één ochtend per week, mits hier voldoende vraag naar is. Het uitvoeren van de zomerschool wordt gedaan door Kunstwerk de Liemers; de regie ligt bij de gemeente Westervoort. Naar huidige inzichten kunnen de kosten voor de zomerschool gedekt worden uit een combinatie van het budget van laaggeletterd en de onderwijsachterstand-gelden. De kosten zullen rond de €10.000,- bedragen. Dit is een voorlopige indicatie. De kosten voor het mogelijke ouderenaanbod worden gedekt uit WEB-gelden, mits deze wordt toegekend.

Meer Muziek in de Klas

In de programmabegroting Westervoort 2019-2022 is melding gemaakt van het project 'Meer Muziek in de Klas'. Het doel hiervan is om eind 2020 alle leerlingen van de basisscholen in Nederland en in ons geval de Liemers, goed en structureel muziekonderwijs te bieden. Het project Meer Muziek in de klas is in 2017 gestart door Kunstwerk! om ook in de Liemers structureel meer aandacht te vragen voor muziekonderwijs. In 2018 hebben alle Liemerse gemeenten, onderwijspartners, (muziek)verenigingen en scholen het Convenant Meer Muziek in de Klas ondertekend en daarmee het belang van muziek op school onderstreept. Op dit moment levert de gemeente Westervoort geen structurele financiële bijdrage aan muziekeducatie op school, dan indirect via de subsidie aan muziekvereniging OBK.

OBK geeft op 3 basisscholen het project Windkracht 6, op De Brug, Het Startblok en de Montessorischool. Vrijwilligers van OBK bieden één keer per 3 jaar het muziekproject Windkracht 6 aan op één van deze drie scholen: eens in de drie jaar krijgen leerlingen muziekles in groep 5,6,7 en 8. Onderzocht moet worden in hoeverre het mogelijk is om ook de andere twee scholen aan te laten haken bij dit project. Voor zover bekend heeft muziekvereniging Liberté geen onderwijsprogramma.

De gemeente Westervoort wil Meer Muziek in de Klas structureel een plek geven op de basisscholen in Westervoort door alle groepen 4 muziekles te geven. De kosten hiervoor bedragen € 7.500,- (€ 1.500,- per school voor 26 lessen). Dit sluit mooi aan op het muziekprogramma dat OBK biedt voor de groepen 5,6,7 en 8 en zorgt voor een doorlopende leerlijn en inbedding van muziek op school. Samen met de muziekverenigingen, Het Element en Kunstwerk! moet bekeken worden hoe de middelen worden ingezet. Om ook de andere scholen te laten aanhaken bij Windkracht 6 wordt € 2.000,- geraamd.

Vanaf schooljaar 2019-2020 structureel € 9.500 ramen voor Meer Muziek in de Klas Westervoort.

Onderwijsachterstandenbeleid

Per 1 januari 2019 vindt de verdeling van de onderwijsachterstandenmiddelen aan de gemeenten plaats op basis van een nieuwe verdeelsystematiek. Er wordt niet meer op basis van de gewichtenregeling verleend, maar op basis van de jaarlijks door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente. Dit leidt tot een herverdeling van de onderwijsachterstandenmiddelen over gemeenten. Voor de gelden die nu tot onze beschikking staan wordt een beleidsplan ontwikkeld. In dit plan wordt nadrukkelijk de verbinding gezocht met Jeugdzorg.

De rijksuitkering gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid voor de gemeente Westervoort voor het jaar 2019 bedraagt € 304.519,00. Hiertegenover staan uitgaven, waardoor het geheel budgettair neutraal is. Geraamd was reeds een bedrag van € 117.101.

Bijdrage RBL (Regionaal Bureau Leerplicht)

De bijdrage aan het RBL voor uitvoering leerplicht is gestegen. Deze verhoging heeft te maken met extra personeelskosten doordat loonindexeringen onvoldoende waren meegenomen en medewerkers in dienst zijn gekomen van het RBL en niet van de gemeentes. Deze personeelskosten zoals ziektevervangings en opleiding werden eerder door de gemeentes als werkgever zelf betaald. Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting betekent dit voor 2019 een verhoging van € 31.000 en vanaf 2020 een verhoging van € 35.000. Deze bedragen zijn hoger omdat de bedragen uit eerdere jaren nooit zijn aangepast. Er moet dus een inhaalslag worden gemaakt.

"de Reiskoffer"

We ramen structureel €10.000 voor de Reiskoffer. Dit betreft allemaal kosten onder de begrotingspost Leerlingenvervoer. De Reiskoffer is een project dat leerlingen begeleidt naar zelfstandig reizen en daarmee kan € 10.000 bespaard worden op uitgaven aan taxivervoer. Uitgangspunt is dus dat dit budgettair neutraal gebeurt.

Plusbus

In Zevenaar en in Doesburg rijdt de Plusbus. De initiatiefnemers van de Plusbus Zevenaar willen nu ook in Westervoort en Duiven een Plusbus opstarten. Deze biedt vervoer voor inwoners die niet zelfstandig kunnen reizen, geleverd door vrijwillige chauffeurs uit de gemeente. De Plusbus brengt mensen naar dagbesteding en verzorgt ook ritten op afroep voor visite, doktersbezoek, winkelen etc. Vergeleken met Avan is het vervoer minder gebonden aan strakke reisvoorwaarden. De chauffeurs leveren meer persoonlijke service ("de plus in Plusbus"). Er wordt alleen gereden binnen de gemeentegrenzen en naar Rijnstate.

Met een Plusbus neemt het vervoeraanbod voor ouderen en mensen met een beperking in onze gemeente toe. Het rijden voor elkaar versterkt de sociale samenhang in de gemeente. Mogelijk kan het initiatief op termijn ook het gebruik van het WMO-vervoer (via Avan) beperken en daarmee bijdragen aan kostenbeheersing.

Om de Plusbus te laten rijden zijn twee vormen van subsidie noodzakelijk:

- eenmalige projectsubsidie voor de opstartfase van € 18.000 voor Duiven en Westervoort samen. Het aandeel Westervoort bedraagt € 6.660. De provincie heeft een subsidieregeling waarmee eventueel een deel van het benodigde bedrag kan worden gedekt.
- structurele subsidie voor coördinatie en planning. Deze functies vragen meer continuïteit, commitment dan vrijwilligers kunnen en willen bieden. Naar schatting € 30.000 per jaar. Het aandeel Westervoort bedraagt € 11.100. De provincie subsidieert niet structureel. Besparingen: Bij aanvang is de Plusbus een aanvulling op het WMO-vervoer. Eventuele besparingen op WMO-vervoer worden bereikt met flankerend beleid dat pas kan worden bepaald als de Plusbus goed draait. In andere gemeentes is met zulk beleid een reductie van 25% in het WMO-vervoer van Avan bereikt. Daarvoor is ook in Westervoort en Duiven potentie. De besparing bedraagt € 32.000.

Buig-gelden

Het in april 2019 door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bijgestelde Buig-budget bedraagt voor 2019 € 4.871.938. Dit bedrag komt nagenoeg overeen met de verwachte prognose van uitgaven via de Regionale Sociale Dienst 'de Liemers' (€ 4.875.491).

In de begroting houden wij rekening met een 'buffer' van € 200.000 (€ 4.871.938 + € 200.000 = € 5.071.938). Uitgaande van de prognose van de uitgaven afgezet tegen het bijgestelde Buig-budget, houden de baten en lasten elkaar dit jaar precies in evenwicht. De 'buffer' van € 200.000 lijkt dan ook niet of niet in zijn geheel nodig. We stellen voor de buffer met € 100.000 af te ramen. Hierbij dient wel te worden aangetekend dat de prognose van de uitgaven is gebaseerd op de dit jaar te realiseren uitstroom. Momenteel blijft de uitstroom enigszins achter bij de prognoses. In regionaal verband worden maatregelen genomen om deze op het afgesproken niveau te krijgen.

2.3 Wat gaan we daarvoor doen?

A. De basis op orde

Dit zijn de speerpunten:

2.A.1	Aansluiting Zorg en Onderwijs
Doel	Uitgaande van de ondersteuningsvraag van kind of ouders, werken onderwijs en jeugdhulp samen om kind en ouders te ondersteunen zodat kinderen zoveel mogelijk in de eigen omgeving opgroeien.
Toelichting	<p>Doel is dat kinderen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving opgroeien. Omdat kinderen een belangrijk deel van hun tijd op school doorbrengen, is de betrokkenheid van het onderwijs om dit doel te bereiken van belang. Aansluiting van scholen (primair onderwijs en voortgezet onderwijs) op de jeugdhulp en omgekeerd is essentieel. Het onderwijs verleent mede in het kader van passend onderwijs regelmatig ondersteuning aan leerlingen. Voor zover van toepassing moet dit aansluiten op de jeugdhulp die een leerling ontvangt. Daarnaast is het van belang dat signalen vanuit het onderwijs tijdig leiden tot inzet van jeugdhulp en is betrokkenheid vanuit het onderwijs belangrijk als jeugdhulp wordt ingezet. In 2018 en 2019 zijn stappen gezet om de aansluiting te verbeteren. Er zijn nadere afspraken gemaakt en het contact is verder verbeterd. Wachtlijstproblematiek, inkoopvoorwaarden van zorginstellingen en verschillende verantwoordelijkheden tussen gemeente en onderwijs blijven aandachtspunten. In 2020 zal hier op nieuw op worden inzet en zullen de gemaakte afspraken moeten worden geborgd. Daar waar nodig faciliteren we ondersteuning op een manier die past bij de ondersteuningsvraag. We zetten in op slimme verbindingen van maatwerkvoorzieningen met het onderwijs rondom een kind.</p> <p>Nu we op lokaal niveau goede stappen hebben gezet gaan we nu ook op Liemers niveau de aansluiting tussen zorg en onderwijs verbeteren. Het onderwijs en het samenwerkingsverband van het onderwijs is op Liemers niveau georganiseerd waar ook enkele speciaal onderwijs scholen onder vallen. De gemeenten Westervoort, Zevenaar en Montferland zijn bereid om hier aan mee te werken.</p>
Risico's	Organisaties gaan niet voldoende mee in deze beweging. De bereidheid van de andere gemeenten is groot. Maar lokale verschillen kunnen ertoe leiden dat op regionaal niveau minder resultaten worden bereikt. De wet op de privacy kan een belemmerde factor zijn. Deze nieuwe vorm van samenwerking vraagt flexibiliteit van alle partijen.
Planning	<p>We gaan we door met het op casusniveau ophalen van informatie om uiteindelijk de aansluiting te verbeteren en ouders en kinderen nog beter te kunnen ondersteunen.</p> <p>Kwartaal 1: In de Liemers de opdracht formuleren om de aansluiting tussen zorg en onderwijs te verbeteren. Afspraken inventariseren en waar nodig en gewenst deze in breder verband vastleggen en borgen</p> <p>Kwartaal 2 3 : Uitvoering geven aan de Liemerse opdracht.</p> <p>Kwartaal 4: presentatie van de eerste resultaten en bepalen wat vervolg is.</p>

2.A.1	Aansluiting Zorg en Onderwijs
Financiën	Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat uitvoering van dit speerpunt budgettair neutraal verloopt.
Participatie	Wij gaan samen met andere gemeenten, het onderwijs, maar ook ouders en kinderen verder uitvoering geven aan dit speerpunt. We vragen ouders en partners om mee te doen en mee te denken. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de bestaande overlegvormen.
2.A.2	Van maatwerk naar voorliggend
Doel	Het afschalen van zorg mogelijk maken door algemene, voorliggende voorzieningen te versterken en aan elkaar te verbinden. Hierdoor wordt een verschuiving van maatwerk naar voorliggend mogelijk gemaakt. De zogenaamde "nulde lijn" wordt versterkt waardoor maatwerkvoorzieningen mogelijk minder snel nodig zijn.
Toelichting	Het actief in te zetten de transformatie, de versterking van eigen kracht, sociaal netwerk, preventie en algemene voorzieningen wordt bijgedragen aan de vermindering van de druk op de maatwerkvoorzieningen. Een investering in de algemene voorzieningen, ook financieel, leidt tot het minder hoeven inzetten van maatwerkvoorzieningen en specialistische zorg. Inmiddels ingezette initiatieven worden doorontwikkeld en het ontplooiën van nieuwe initiatieven wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. Daarnaast wordt ingezet op het beter verbinden van initiatieven vanuit de gedachte; samen sterk! Het vergt lef omdat de investeringen voor de baten uitgaan. Om te kunnen investeren in algemene voorzieningen, moet een budget beschikbaar komen waaruit geput wordt om de algemene voorzieningen te versterken en verbindingen te faciliteren.
Risico's	Organisaties werken nog onvoldoende samen en kijken onvoldoende over grenzen heen. Bewustwording van nut en noodzaak en de daarbij behorende gedragsverandering van inwoners en organisaties komt niet voldoende tot stand. Onvoldoende wenkend perspectief waardoor organisaties het bedrijfsbelang boven het cliëntbelang stellen.
Planning	In dit jaar wordt een vervolg gegeven op de lopende transformatie activiteiten. Hier hoort een eigen transformatie agenda bij
Financiën	Het budget dat hiervoor nodig is kan binnen de bestaande middelen worden gevonden.
Participatie	Om participatie op dit speerpunt vorm te geven zal gebruik gemaakt worden van bestaande overleg vormen met inwoners en organisaties. De ontwikkeling van dit speerpunt vindt plaats in diverse projecten. Op projectniveau wordt op verschillende manieren participatie door burgers gevraagd. Beleidsvorming en –uitvoering vindt plaats in overleg en in samenwerking met professionals uit de zorg en gezondheidszorg, (regionale) patiëntenverenigingen en andere belangbehartigers. Indien nodig kan een nieuwe, tijdelijke, overlegvorm bijvoorbeeld in de vorm van een denktank, worden opgezet. Op de diverse onderdelen in deze transformatie zetten we in op de volgende niveaus van participatie; consulteren, samen beslissen, samen handelen worden ingezet.
2.A.3	Totstandkoming geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs Westervoort
Doel	Toekomstbestendige onderwijsaccommodaties in Westervoort.

2.A.3	Totstandkoming geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs Westervoort
Toelichting	De gemeente vindt goede onderwijshuisvesting een belangrijke factor voor de kwaliteit van het onderwijs in Westervoort. Alhoewel in 2014 een enorme slag is gemaakt voor wat betreft het vaststellen van een toekomstvisie voor het basisonderwijs in de gemeente Westervoort, is het noodzakelijk om aan de hand van nieuwe prognosecijfers en aan de hand van nieuwe landelijke onderwijstrends, het IHP te actualiseren. Dit voor een periode van 15 jaar.
Risico's	Het meewerken aan de wensen van de schoolbesturen én de voorschoolse instellingen voor wat betreft technische en onderwijskundige optimalisatie zou kunnen leiden tot een verzoek om aanvullende investeringen door de gemeente. Alsdan moeten we bezien of die vraag terecht is.
Planning	In de voorbereiding van het IHP dient een geactualiseerde prognose te worden opgesteld, en vervolgens een onderzoek naar technische en onderwijskundige optimalisatie van de schoolgebouwen. Daarna dient op overeenstemming gericht overleg te worden gevoerd met de diverse onderwijs-gremia, zoals het directeurenoverleg en het OOGO. Vaststelling van geactualiseerd IHP-Westervoort is voorzien in derde kwartaal-2019.
Financiën	Vooralsnog gaan wij er vanuit dat bovenstaande niet leidt tot een kostenstijging voor de gemeente, gelet op de verantwoordelijkheidsverdeling tussen schoolbesturen en gemeenten.
Participatie	Er wordt samen met de schoolbesturen gewerkt aan de totstandkoming van het IHP.
2.A.4	Beschermd wonen
Doel	Met de komst van de Wmo 2015 zijn alle gemeenten in Nederland verantwoordelijk geworden voor opvang en bescherming voor diegenen die niet in staat zijn zelfstandig te wonen. Doel van dit speerpunt is vorm te geven aan het transformatieplan Beschermd Thuis.
Toelichting	De wet noemt met name maatschappelijke opvang en beschermd wonen. De middelen om deze taken uit te voeren zijn over 43 centrumgemeenten verdeeld, met de opdracht aan de regio's om deze taak in gezamenlijkheid uit te voeren. In onze regio Centraal Gelderland vervult Arnhem de rol van centrumgemeente.
Risico's	Met ingang van 1-1-2021 gaan de beschikbare middelen niet meer naar de centrumgemeenten maar worden ze verdeeld over alle gemeenten in Nederland. Daarmee wordt Beschermd Wonen feitelijk een nieuwe decentralisatie opdracht voor de gemeenten in het sociaal domein.
Planning	<p>2019 is het jaar waarin basale keuzes voorbereid en gemaakt dienen te worden. Per 1-1-2020 dienen de volgende afspraken gemaakt te zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeenten • Verdeling van het beschikbare budget en de financiële risico's • Wijze waarop samengewerkt gaat worden tussen de gemeenten en de regio • Wijze waarop samengewerkt gaat worden met andere betrokken partners binnen de regio (o.a) aanbieder, cliënten, verzekeraars, corporaties) • Wijze waarop de overgangsfase tussen de nieuwe en oude verdeling van financiële middelen vormgegeven zal worden en hoe hierbij geborgd zal worden dat bestaande en nieuwe cliënten weten waar ze aan toe zijn. <p>Per 1-1-2021 moet e.e.a. dusdanig uitgewerkt en duidelijk zijn, dat we op de nieuwe manier kunnen werken.</p>

2.A.4	Beschermd wonen
Financiën	<p>Inmiddels zijn de voorlopige uitkomsten bekend van het verdeelmodel dat Cebeon ontwikkeld heeft voor Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Begeleiding Wmo 215.</p> <p>Voor de samenhangende geldstromen is een geïntegreerd objectief verdeelmodel ontwikkeld. Hiervoor is gekozen omdat deze 3 zorgvormen inhoudelijk nauw met elkaar samenhangen: zoveel mogelijk begeleiding thuis in plaats van wonen in een instelling.</p> <p>Onze regio gaat er op grond van dit model zo'n 26 miljoen euro op achteruit. Wat dat voor Westervoort betekent is nog niet duidelijk.</p> <p>Het verdeelmodel is nog niet af maar lijkt niet onverdeeld positief te zijn voor onze gemeente.</p> <p>De uiteindelijke verdeling zal nog beïnvloed worden door de volgende punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cebeon heeft op enkele punten aannames moeten doen. Daarnaast is sprake van nieuwe ontwikkelingen. • Het model is doorgerekend op basis van cijfers die in het voorjaar van 2017 beschikbaar waren. Er volgt nog een actualisatieslag. • Invoering gaat geleidelijk en regionaal plaatsvinden. • De financiële aspecten worden via een ingroeipad geleidelijk gerealiseerd. • De Wet Langdurige Zorg wordt opengesteld voor mensen met een psychische stoornis. <p>De belangrijkste nadeelregio's bevinden zich voornamelijk in Noord en Oost Nederland. Er is contact gelegd om een gezamenlijke strategie te bepalen en samen op te trekken in de bestuurlijke lobby op landelijk niveau.</p>
Participatie	<p>Met ingang van 1-1-2021 gaan de beschikbare middelen niet meer naar de centrumgemeenten maar worden ze verdeeld over alle gemeenten in Nederland. Daarmee wordt Beschermd Wonen feitelijk een nieuwe decentralisatie opdracht voor de gemeenten in het sociaal domein.</p> <p>Eind 2016 is in het portefeuillehoudersoverleg Zorg van de regio Centraal Gelderland het Visiedocument Beschermd Thuis besproken en geaccordeerd als uitgangspunt voor de transformatie zoals vastgelegd in het rapport 'Toekomst beschermd wonen, van beschermd wonen naar een beschermd thuis' van de Commissie Dannenberg. De beweging is: van beschermd wonen (intramuraal) naar (beschermd) woonplekken in de wijk, waar kwetsbare burgers wonen in uiteenlopende woonvarianten met flexibele begeleiding en met 7 x 24 uren woonvoorzieningen voor een kleine groep mensen (regionaal vangnet).</p> <p>In het Transformatieplan Beschermd Thuis van de regio Centraal Gelderland staat hoe de regiogemeenten per 1-1-2012 samen invulling willen geven aan de ondersteuning voor kwetsbare inwoners na de beëindiging van de centrumgemeenteconstructie. We streven er naar om met extra inzet op preventie en versterking van de lokale ondersteuningsstructuur onze inwoners snel en adequaat te helpen en zo meer mensen in staat te stellen om met ondersteuning zelfstandig te wonen en te participeren in onze samenleving. Voor wie dat echt nodig heeft, houden we samen een regionaal vangnet overeind.</p>
2.A.5	VN verdrag / Inclusie Agenda
Doel	Het verbeteren van de toegankelijkheid van Westervoort voor mensen met een beperking

2.A.5	VN verdrag / Inclusie Agenda
Toelichting	Gemeente Westervoort stelt dit jaar een Inclusie Agenda op. In deze agenda wordt invulling gegeven aan het VN-verdrag mensen met en handicap. Het uitgangspunt van het VN-verdrag is dat iedereen mee kan doen in onze samenleving. Ondanks dat er op dit terrein al veel gebeurt ervaren mensen met een handicap nog regelmatig problemen in het meedoen in Westervoort. Het VN-verdrag is geratificeerd om de positie van gehandicapten in onze samenleving te verbeteren. Al werkende aan de Inclusie Agenda zijn er nu al acties die uitgevoerd kunnen worden om met name de toegankelijkheid te verbeteren. Uit een eerste inventarisatie blijken er meerdere knelpunten in de openbare ruimte die op korte termijn actie vragen. Ook onderwerpen als bewustwording en toegankelijkheid van winkels zijn thema's die uit de inventarisatie naar voren komen.
Risico's	Bij de vaststelling van de Inclusie Agenda wordt het benodigde budget voor de uitvoeringsacties uit de agenda in beeld gebracht, mogelijk wordt dit bedrag naar aanleiding daarvan bijgesteld.
Planning	Het vaststellen van de inclusie agenda Westervoort staat gepland voor het 4e kwartaal van 2019.
Financien	Wij zien het verbeteren van de toegankelijkheid als een autonome ontwikkeling. Om dit jaar al een verbetering te maken met de toegankelijkheid van de gemeente Westervoort, vragen wij u om een bijdrage van € 10.000 voor 2019 en de jaren 2020-2022.
Participatie	Een van de kernuitgangspunten van het VN-verdrag is 'about us but not without us'. De inhoud van de agenda wordt dan ook door de doelgroep bepaald.

B. Meedoen naar vermogen

Dit zijn de speerpunten:

2.B.1	Statushouders
Doel	Hernieuwde kennismaking en integratie statushouders en gezinnen met een migratieachtergrond.

2.B.1	Statushouders
Toelichting	<p>Integreren, participeren en meedoen! Zoals aangegeven in het coalitieakkoord 2018-2022 is het belangrijk dat statushouders zo snel mogelijk de Nederlandse taal leren en het liefst zo snel mogelijk buitenshuis aan het werk gaan.</p> <p>We willen op een goede en verantwoorde manier voldoen aan de taakstelling, begeleiding, ondersteuning en integratie van de statushouders en mensen met een migratieachtergrond in de gemeente Westervoort en zo als gemeente invulling geven aan onze verantwoordelijkheid op dit punt. We onderzoeken alle mogelijkheden en alternatieven die er zijn om dit te regelen. De verwachting is in maart – april 2019 de beleidsnotitie aangaande regie op inburgering en participatie wordt vastgesteld waarin wordt aangegeven hoe de gemeente vorm geeft aan deze verantwoordelijkheid. In deze notitie wordt ook voorgesorteerd op voorziene landelijke wetwijziging.</p> <p>In 2019 zetten we verder in op het integreren en participeren van statushouders en mensen met een migratieachtergrond die al langer in de gemeente gevestigd zijn.</p> <p>In 2019 zijn een coördinator en ondersteuner aangesteld en is een kernteam van start gegaan waarbij gekozen is voor een integrale aanpak. Vanuit gemeentelijke regie wordt samengewerkt met partners zoals Vluchtelingenwerk en RSD om te komen tot een persoonlijk participatieplan. Deze aanpak willen we in 2019 extra intensiveren om zo ook voor de mensen die reeds langer in de gemeente Westervoort zijn, via een hernieuwde kennismaking, een participatieplan voor alle gezinsleden te kunnen maken maar vooral ook te blijven monitoren ter ondersteuning. Uitgangspunt is om gebruik te maken van het bestaande netwerk en dit te versterke</p>
Risico's	<p>De middelen vanuit landelijke overheid zijn niet toereikend om voldoende ondersteuning te bieden. Het is van belang dat alle beschikbare informatie door alle partijen wordt gedeeld om adequate ondersteuning te kunnen bieden. Indien dit vanwege privacywetgeving niet gebeurt kan dit leiden tot vertraging in inburgering en integratie.</p>
Planning	<p>In 2018 en 2019 zijn en worden de voorbereidingen getroffen voor de nieuwe aanpak integratie statushouders.</p> <p>In 1e kwartaal 2019 is een kernteam geformeerd dat breed inzet op integratie van statushouders en hun gezinnen</p>
Financiën	<p>Er is budget om de taken uit te voeren. Het budget komt uit extra middelen die de rijksoverheid naar verwachting beschikbaar stelt. Voor het jaar 2019 ontvangt de gemeente een budget per opgevangen nieuwkomer. Of er nog extra middelen beschikbaar komen is niet bekend. In de loop van 2019 moet blijken of dit budget voldoende is voor de reguliere taakuitvoering én de intensivering én de voorbereiding op de landelijke wetgeving.</p>
Participatie	<p>Diverse vrijwilligers maar ook verenigingen en organisaties (waaronder dus RSD en VWON) worden betrokken in de brede aanpak. Samen beslissen, samen handelen.</p>
2.B.2	Oprichting Liemerse ambassade
Doel	<p>Bundelen van overlegstructuren in de Liemers, met als doel om bestaande organisaties met behoud van hun identiteit samen te voegen, om daarmee samen invulling te geven aan de Liemerse agenda voor economie, werk en leefbaarheid.</p>

2.B.2	Oprichting Liemerse ambassade
Toelichting	<p>De oprichting van de Liemerse Ambassade behelst, naast bundeling van de krachten, de optimalisering van mogelijkheden op het gebied van economie, werk en leefbaarheid. Door actief en dynamisch de verbinding te zoeken ontstaat één partij in de Liemers waar ondernemers (werkgevers), onderwijsinstellingen en overheden terecht kunnen, samen kunnen werken en met elkaar op projectmatige basis aan de slag gaan. Dit levert het volgende op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • meer afstemming van activiteiten van de verschillende bestaande organisaties; • minder bestuurlijke drukte; • met 3 taskforces via 3 programmalijnen invulling geven aan de Liemerse agenda voor economie en werk; • Intensievere samenwerking tussen ondernemers, onderwijsinstellingen en overheid via concrete projecten; • gebundelde inzet van (nieuwe) beschikbare budgetten voor de drie programmalijnen <p>Het gaat om de volgende partijen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt de Liemers • Liemers++ • Liemerse Economische Raad • De Liemers helemaal goed en Liemers Trots
Risico's	De Liemerse Ambassade is bedoeld om een netwerkorganisatie te zijn. Dit betekent dat er evenredige inbreng vanuit ondernemers, onderwijs en overheid moet zijn. Zonder evenredige inbreng wordt het vehikel te afhankelijk van de overheid.
Planning	Op 9 april 2019 is een presentatie van het model. Vervolgens gaan partijen met kartrekkers de diverse taskforces bemensen. Het ligt in de planning om rond september 2019 operationeel te zijn.
Financiën	Om uitvoering te kunnen geven aan de oprichting en opbouw van de Liemerse Ambassade is er met ingang van 2019, de komende drie jaren (2019, 20, en 21) een bijdrage vanuit de Liemerse gemeenten nodig. We rekenen met een bijdrage van € 1 per inwoner per jaar per gemeente. Voor Westervoort is dit een bijdrage van € 15.000 per jaar. De Liemerse Ambassade krijgt vervolgens drie jaar de tijd om financieel onafhankelijk te worden door externe geldstromen aan te trekken, waarna de gemeentelijke bijdrage(n) kunnen worden afgebouwd.
Participatie	Door de focus te leggen op inwoners van de Liemers met een afstand tot de arbeidsmarkt, ontstaan nieuwe mogelijkheden voor onze inwoners voor uitstroom naar werk, dan wel participatie. Voor ondernemers de kans om personeel aan te trekken binnen de Liemerse agglomeratie.

C. Zelfredzaamheid naar vermogen

Dit zijn de speerpunten:

2.C.2	Schuldenpreventie
Doel	De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht op het gebied van schuldhulpverlening. Ons doel is het bieden van gerichte en efficiënte schuldhulpverlening aan inwoners.

2.C.2	Schuldenpreventie
Toelichting	De wet verplicht de gemeenteraad om een plan vast te stellen dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan inwoners van de gemeente. Met het vaststellen van het nieuwe beleidsplan schuldhulpverlening 2018 – 2021 ontwikkelen wij een nieuwe en effectieve werkwijze met (extra) inzet op preventie en ondersteuning. Vooral de preventie van schulden krijgt een extra impuls door het inzetten van de Vroegeropaf methode. Deze manier van werken voorkomt dat mensen in schulden terecht komen, of nog dieper in de schulden terecht komen en daardoor meer en langduriger hulp nodig hebben. Naast de al bestaande initiatieven voor administratieve ondersteuning, versterken wij het vangnet, door middel van het inzetten van Schuldhulpmaatjes vanaf 2019.
Risico's	Het ontbreken van kennis over resultaat van de Vroegeropaf methode op langere termijn.
Planning	In 2019 werken wij toe naar een snelle uitvoering. Eind 2021 volgt een tussenevaluatie.
Financiën	De in het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2019-2022 opgenomen financiële consequenties zijn – behoudens het beschikken over de reserve armoedebeleid – al verwerkt in de Voorjaarsnota 2018. Het gaat om een structureel bedrag van € 41.500. De incidentele kosten tot een bedrag van € 11.150 kunnen uit de reserve armoedebeleid beschikbaar gesteld worden.
Participatie	Dit speerpunt is vooral gericht op samen handelen.
2.C.3	Scheiden zonder schade
Doel	Kinderen ondervinden nog te vaak schade als hun ouders uit elkaar gaan. Kern van het probleem is dat ouders in hun boosheid of teleurstelling niet altijd meer in staat zijn tot redelijk overleg. Zij raken in conflict met de ex-partner en betrekken de kinderen daarbij. Kinderen kunnen zo in een erg kwetsbare positie terechtkomen. Onze inzet is erop gericht om die schade met concrete acties zoveel als mogelijk te beperken. Het uitgangspunt daarbij is dat kinderen niet de dupe mogen worden van de scheiding van zijn ouders. Eén van de manieren om dat te bereiken is door ouders en kinderen te ondersteunen.
Toelichting	<p>Kinderen groeien in diverse leefsysteemen op. Een samengesteld gezin, eenoudergezin, stiefgezin of een gezin met meerdere moeders of vaders behoort naast de traditionele gezinsindeling ook tot de mogelijkheden. Het besef dat het krijgen van kinderen verantwoordelijkheden met zich meebrengt, ook als de partnerrelatie wordt beëindigd hoort hier bij.</p> <p>Om het maatschappelijke probleem van scheidingsproblematiek in een zo vroeg mogelijk stadium gericht aan te pakken zetten we in op preventieve ondersteuning. Een probleem als dit kan uit meerdere deelgebieden bestaan. Een gedifferentieerde aanpak is hierbij van groot belang. Een aanpak voor ouders en een aanpak voor kinderen, om zowel de ouders zelf, de kinderen als hun omgeving te begeleiden naar de nieuwe situatie.</p> <p>Daarbij richten wij ons op het ontwikkelen en versterken van een systemische aanpak, een groepsaanpak voor ouders en een voor kinderen, het in kaart brengen van de netwerken van het gezin, de inzet van een JIM Jouw ingebrachte mentor, en op wat het basisnetwerk kan betekenen.</p> <p>In de regio Centraal Gelderland wordt binnen het Regionaal Transformatieplan Jeugdhulp ingezet op de ontwikkellijijn Complexe echtscheidingen. Hierbij wordt aangesloten bij de landelijke uitrol van het programma Scheiden zonder schade. We zoeken hier de samenwerking nadrukkelijk op.</p>
Risico's	Organisaties gaan niet voldoende mee in deze beweging. De AVG kan een belemmerende factor zijn.

2.C.3	Scheiden zonder schade
Planning	Kwartaal 1: Inventariseren en onderzoeken wat is er nodig Kwartaal 2 en 3: starten van kleine projecten en leren en ontwikkelen. Kwartaal 4: presentatie van de eerste resultaten en bepalen van het vervolg.
Financiën	Slimme verbindingen en oplossingen worden gevonden door verbeterde inzet van bestaand aanbod. Voor het stimuleren van het proces en ontwikkelen van nieuwe wegen kan gebruik gemaakt worden van bestaande middelen, en worden samengewerkt in de betreffende ontwikkellijn binnen het Regionale Transformatieplan.
Participatie	Partners en ouders ontwikkelen mee, en worden gevraagd mee te denken en mee te doen. daarnaast wordt gebruik gemaakt van bestaande overlegvormen. Bij dit speerpunt zetten we in op consulteren, samen beslissen, samen handelen.

2.4 Wat gaat het ons kosten?

Saldi 2019-2023 programma Samenleving

Nieuwe activiteiten	2019	2020	2021	2022	2023
Saldo voor de Voorjaarsnota	17.817.304	17.576.335	17.534.075	17.439.849	17.429.396
Autonome financiële ontwikkelingen 2019 e.v.					
Toezicht en handhaving kinderopvang	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Sociaal medische indicatie					
Kosten huishoudelijke hulp	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Jeugdhulp	150.000				
Bemoeizorg	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
Kwartier maken	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Dagbesteding als algemene voorziening	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Aframing budget innovatie sociaal domein	- 40.000				
sociaal raadsliedenwerk	21.676	21.676	21.676	21.676	21.676
Burgerparticipatie					
Project mensen met verward gedrag	0				
Stichting kulturhus	0				
Gelderland herdenkt	13.200				
Rijksvaccinatieprogramma's	26.000	27.000	28.000	28.000	28.000
Veilig thuis	47.000	49.000	62.000	62.000	62.000
Ventilatiesysteem huize Vredenburg		1.365	1.365	1.365	1.365
Meer muziek in de klas	9.500	9.500	9.500	9.500	9.500
Bijdrage RBL	31.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Plusbus incidenteel	6.660				
Plusbus structureel	11.100	11.100	11.100	11.100	11.100
Plusbus besparing 25%	-32.000	-32.000	-32.000	-32.000	-32.000
Buiggelden	-100.000				
Totaal van de ontwikkelingen	376.636	355.141	369.141	369.141	369.141
Saldo na voorjaarsnota 2019	18.193.940	17.931.476	17.903.216	17.808.990	17.798.537
Gevolgen speerpunten:					
VN-verdrag		10.000	10.000	10.000	10.000
Liemerse ambassade		15.000	15.000	15.000	15.000

Nieuwe activiteiten	2019	2020	2021	2022	2023
Schuldenpreventie					
Totaal van de speerpunten/wensen		25.000	25.000	25.000	25.000
Saldo bij honoreren alle wensen	18.193.940	17.956.476	17.928.216	17.833.990	17.823.537

Bedragen in €

2.5 Aanvullende wensen

Programma 3 Omgeving

3.1 Wat willen we bereiken?

Programmadoel

In Westervoort is het goed leven en werken. Wij willen een aantrekkelijke werk- en leefomgeving die toekomstgericht en duurzaam is. We creëren ruimte voor gerichte ontwikkelingen en initiatieven.

Toelichting

We willen de bestaande economische structuur behouden en versterken op zowel de bedrijventerreinen als in de winkelgebieden. Hiermee zijn we in staat te zorgen voor behoud en uitbreiding van de lokale en regionale werkgelegenheid en het voorzieningenniveau. Voor een goed ondernemings- en vestigingsklimaat zijn duurzaamheid en bereikbaarheid van Westervoort belangrijke randvoorwaarden.

Wij willen een aantrekkelijke en duurzame leefomgeving in onze gemeente. Hierbij gaat het in de basis om schoon, heel, veilig en gezond. De nadruk ligt op behoud en verbetering van de bestaande kwaliteit van de leefomgeving en het daarbij passende voorzieningenniveau, het benutten van bestaande (natuur-)waarden en een (aanvullend) woonaanbod dat is gericht op maatschappelijke ontwikkelingen en behoefte.

Wij stimuleren en faciliteren en zijn hiervoor uitnodigend naar bewoners, ondernemers en bedrijven, bezoekers en andere partners in vele samenwerkingsverbanden binnen en buiten Westervoort. Wij verbinden en doen mee. Wij zijn ons bewust van bestaande waarden, kwaliteiten en potenties van Westervoort. Wij zorgen er samen voor dat deze evenwichtig worden benut óf worden beschermd.

Hoofddoelen

Daarom zetten we in op:

- Het versterken van goed ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.
- Het waarborgen van een aantrekkelijke en duurzame fysieke leefomgeving.
- Het implementeren van nieuwe wetgeving die op ons afkomt.

Externe ontwikkelingen

Verdere economische groei

Ook in Westervoort is de voorspoedige economische ontwikkeling merkbaar. Het werkloosheidspercentage is gedaald tot circa 5%. Op onze bedrijventerreinen en ook die van onze naaste buurgemeente Duiven is weer volop nieuwe bedrijvigheid zichtbaar. Het bevestigt het belang van de Liemerse economie voor de regio Arnhem Nijmegen. Dit geeft aanleiding om een duurzame ontwikkeling van de bedrijventerreinen door te zetten en niet af te remmen met regionaal/provinciaal beleid (zie de RPW-ontwikkeling hieronder). Verwacht mag worden dat door de geplande verbreding van de A12, de verlenging van de A15 en de in gang gezette energietransitie de economische positie van de Liemers nog kan verbeteren. Dat biedt ook perspectief voor verdere uitvoering van de gemeentelijke economische agenda voor het centrumgebied en omgeving en de verdere ontwikkeling van het Ambacht. Ook Westervoort heeft belang bij het opstellen en uitdragen van een gezamenlijke economische visie op onze regio.

Regionaal Programma Werklocaties (RPW)

Op 7 februari 2018 heeft de provincie Gelderland het RPW voor de regio Arnhem Nijmegen vastgesteld. Dit RPW houdt onder andere in dat voor bepaalde bedrijventerreinen, waaronder het Ambacht mogelijk (gedeeltelijk) plancapaciteit geschrapt zouden moet worden. Dat is het geval indien de bedrijfskavels niet voor 2021 zijn uitgegeven. Zoals bekend hebben de raden van de gemeenten Duiven, Montferland, Zevenaar, Westervoort en de toenmalige gemeente Rijnwaarden niet ingestemd met dit RPW.

Op 11 februari 2019 heeft de provincie een concept-'Ruimtelijke Uitwerking' van het RPW voor inspraak gepubliceerd. Daarin is concreter op kaarten aangegeven welke delen van

bedrijventerreinen op 'voorzienbaar' worden gesteld met het oog om deze eventueel te gaan ontstemmen. De gezamenlijk optrekkende colleges van de Liemerse gemeenten hebben inmiddels een kritische zienswijze bij Gedeputeerde Staten ingediend. Voor Westervoort gaat het college ervan uit dat het eventuele wegbestemmen van een bedrijfsbestemming niet noodzakelijk zal zijn. De provincie zal uiterlijk op 1 juli de definitieve versie van de Ruimtelijke Uitwerking vast stellen.

Richting circulaire economie en duurzaamheid

In 2018 is een start gemaakt met het gemeentelijke programma Circulaire Economie. De noodzaak hiertoe is onverminderd groot. Onderdeel van dit programma is de zg. '**grondstoffentransitie**'. Hierbij staat het hergebruik van producten en grondstoffen centraal en worden afval en schadelijke emissies zo veel mogelijk voorkomen. Ook de '**energietransitie**' is onderdeel van dit programma: het omschakelen van fossiele energiebronnen naar het gebruik van hernieuwbare energie zoals bijvoorbeeld zonne-energie en windenergie. Het huidige kabinet heeft aanzienlijke ambities die naar verwachting in het voorjaar 2019 leidt tot een nationaal klimaatakkoord.

Inmiddels hebben zowel Duiven als Westervoort de ambitie uitgesproken om in 2050 energieneutraal te zijn, in aansluiting op nationale en regionaal beleid. Dit vraagt enerzijds om een aanzienlijke besparing van energie en anderzijds vraagt dit om een grootschalige opwek van duurzame energie.

Deze opgaven kan de gemeente niet alleen oplossen. Duiven en Westervoort werken met andere gemeenten uit de regio Arnhem Nijmegen en de provincie Gelderland samen in een zogenaamde Regionale Energiestrategie (RES). Dit staat ook beschreven in het klimaatakkoord. Binnen de RES wordt gewerkt aan een 'regionaal bod' waarin voor de gehele regio kansrijke gebieden voor grootschalige opwek van duurzame elektriciteit worden aangewezen, inclusief de daarvoor benodigde infrastructuur. Ook valt het opstellen van een regionale warm-infa structuur voor de gebouwde omgeving onder de RES. Volgens de huidige, landelijk afgesproken planning dienen alle partijen, waaronder dus ook alle gemeenten, eind 2019 te besluiten over het concept-RES. Deze wordt vervolgens aangeboden aan de landelijke klimaattafels. Er wordt dan beoordeeld of met het totaal van alle RESsen voldaan wordt aan de landelijke doelstellingen inzake CO2 voor 2030, met een doorkijk naar 2050. Medio 2019 zal voor het gehele proces nog een startnotitie aan de gemeenteraden worden voorgelegd.

De '**klimaatadaptatie**' is de derde pijler van het programma. Dat bestaat uit de grote opgaven om de kwetsbaarheid als gevolg van klimaatverandering te verminderen. Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie vraagt aan alle gemeenten een 'stresstest' te doen om verwachte knelpunten op het gebied van onder meer wateroverlast in kaart te brengen. De stresstest wordt in onze regio medio 2019 afgerond en zal gevolgd worden door een risicodialoog met bewoners. Net als de energietransitie kunnen hieruit ruimtelijke claims en ingrepen in het openbaar gebied uit voortvloeien.

De woningmarkt

De woningmarkt is de afgelopen jaren weer volop in beweging. Dat geldt voor de huur- als de koopsector. De voorraad te koop staande woningen is fors geslonken en de prijzen zijn weer op het niveau van 2008. In 2 jaar tijd is de markt van een kopersmarkt volledig omgeslagen naar een verkopersmarkt en nadert nu het moment dat het beperkte aantal te koop staande woningen de doorstroming gaat belemmeren. Dit komt voort uit een inhaalvraag vanuit de crisis en door een grotere behoefte dan tot voor kort aangenomen. In de sociale huursector was de mutatiegraad ook gestegen maar is inmiddels al gedaald en is de zoektijd van onder het jaar opgelopen naar ruim boven het jaar. Ook hier was sprake van een inhaalvraag, maar ook de mogelijkheden om in de sociale huur te komen zijn wettelijk beperkt en de stijging van de betaalbare koop maakt het lastiger om door te stromen. Binnen zowel de huur als de koop is een aanvullend woonaanbod nodig dat is gericht op maatschappelijke ontwikkelingen en behoeften zoals aangegeven in de gemeentelijke Woonvisie en de Liemerse Woonagenda. De opgave voor de gemeente blijft nog steeds: de juiste woning op de juiste plaats.

Naar een nieuwe Omgevingswet

Op 1 juli 2015 heeft de Tweede Kamer de Omgevingswet aangenomen. De beoogde invoering is op dit moment 1 januari 2021. Deze omvangrijke stelselwijziging met geheel andere planologische instrumenten, procedures, werkwijze en ict, vraagt ook om een andere rol van de overheid en van partners. Deze transitie en de tijdige voorbereiding daarop is een stevige opgave en raken meerdere domeinen binnen het fysieke domein en de organisatie 1Stroom. Deze ontwikkeling wordt samen met Duiven opgepakt. In 2017 is koersdocument "Implementatie Omgevingswet" en het "Plan van Aanpak Omgevingswet" vastgesteld, op basis waarvan de implementatie verder wordt voorbereid en uitgevoerd. Voor 2019 staan de volgende zaken centraal: omgevingsvisie, verordening fysieke leefomgeving en vergunningverlening, waarbij belangrijke stelselementen worden gebouwd. Dit bouwen doen wij niet alleen, maar samen met onze partners, waarbij participatie, integraal werken en zaken mogelijk maken, centraal staan.

3.2 Autonome financiële ontwikkelingen

De autonome kostenontwikkelingen voor 2019 en volgende jaren worden hier aangegeven. Dat zijn naast incidentele zaken voor 2019, ook de structurele kostenontwikkelingen. Het gaat dus om bestaand beleid waar structurele of incidentele wijzigingen op ontstaan.

Onderhoud en update applicatie Ruimtelijke plannen

De aanschaf van de applicatie Squit 20/20 Wro komt in de plaats van de huidige applicatie RoTotaal. Deze update is essentieel om te voorzien in de borging van de huidige Wro-processen en –planvoorraad. Een omgeving die voorziet in alle benodigdheden voor ruimtelijke plannen om de overgangperiode tot de Omgevingswet te overbruggen. Ook betreft het noodzakelijke aanvullende modules voor 'archiveren' van ruimtelijke plannen en 'bekendmakingen'. De aanschaf en implementatie vindt in samenspraak plaats met RID de Liemers, Duiven, Zevenaar en Westervoort. De kosten zijn berekend met toepassing van een verdeelsleutel op basis van inwonersaantallen. De aanschaf van deze applicatie met aanvullende modules kost eenmalig € 5.000 in 2019. Voor het beheer van deze applicatie is vanaf 2019 structureel een bedrag nodig van € 9.500 per jaar.

Basisregistratie Ondergrond

Betrouwbare en toegankelijke informatie over de samenstelling van de ondergrond is van groot belang voor het gebruik van de ondergrond. Hiertoe is in 2015 de wettelijke regeling BasisRegistratie Ondergrond vastgesteld (wet BRO). In januari 2018 is het eerste deel van deze wet in werking getreden. Dit houdt in dat overheden vanaf dat moment de wettelijke plicht hebben om de nu nog versnipperde informatie omtrent de ondergrond samen te brengen, te harmoniseren en te uniformeren in 1 landelijk systeem. Dit systeem zal straks opgaan in het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Het uitvoeren van de wet hebben wij belegd bij 1Stroom. Om uitvoering te geven aan wet heeft 1Stroom in 2019 een bedrag nodig van € 27.500. Het aandeel van Westervoort hierin bedraagt € 10.175. Vanaf 2020 is het aandeel voor Westervoort in de uitvoeringskosten € 20.350 per jaar.

Kostenverhoging aanbesteding regulier onderhoud (melding verwachte overschrijding)

Bij de laatste aanbestedingsronde voor het regulier onderhoud was er een nadeel. Inmiddels zijn de prijzen verder gestegen en is de markt ongunstig. Hierdoor is een nieuw aanbestedingsnadeel te verwachten. Over de hoogte is nog niets te zeggen gezien de aanbesteding in voorbereiding is en het deels afhankelijk is van marktwerking. We brengen u hiermee wel op de hoogte van een mogelijk risico.

Stijging beheerkosten door toenemend areaal

In het collegeakkoord is een "kwaliteitsimpuls openbare ruimte" stevig verankerd. Als gevolg daarvan wordt Westervoort mooier. Voorbeelden hiervan zijn het groen aan de Brugweg, meer groen op 't Ambacht en andere kleinere perkjes in de wijken, zoals de Ganzenpoel. Dit houdt ook in dat de kosten voor het beheer gaan stijgen en daarom is het nodig om het onderhoudsbudget (vanaf 2019) structureel met € 32.000 per jaar te verhogen. In 2020 wordt het groenonderhoud opnieuw aanbesteed. Dan worden deze werkzaamheden ook meegenomen in de onderhoudsbestekken.

Bestrijding Fallopi (Japanse Duizendknoop)

In de voorjaarsnota in 2018 was hiervoor een bedrag opgenomen. Naar aanleiding van het debat is afgesproken eerst met een plan te komen alvorens te starten met de werkzaamheden. Omdat de Provincie hierin een coördinerende rol neemt, is gewacht tot eind 2018. Inmiddels is duidelijk dat bestrijden nog niet verplicht is per 1-1-2019. De Provincie heeft een plan van aanpak opgesteld, waarin voorlopig wordt geadviseerd om te beheersen. Dit voorkomt verdere verspreiding. Medio 2019 verwacht de Provincie te komen met een protocol. In 2019 worden daarom alleen de 5.500 m² (verdeeld over 22 locaties) beheerst door 2 keer per jaar te maaien en het maaisel af te voeren naar een vuilverbranding. De kosten hiervoor bedragen € 15.000.

Vervanging openbare verlichting

Met de laatste schouw op de openbare verlichting bleken er 700 masten versneld toe te zijn aan vervanging. Vervanging van de masten is in 2019 noodzakelijk om de veiligheid te waarborgen. Daarnaast betreffen het masten die zeer veel energie verbruiken en leveren ze verhoogde onderhoudskosten op. Westervoort kan hiermee een belangrijke stap zetten in de duurzaamheidsdoelstelling door deze verlichting te vervangen door LED verlichting. Bovendien worden de beheerkosten lager, omdat er minder storingen zijn. De kosten voor de vervanging bedragen € 127.050. Rekening houdend met de besparing betekent dat vanaf 2020 een jaarlijkse last van € 6.528.

Capaciteit voor uitvoeren afvaltaken

De taken die onze gemeente heeft op het gebied van afval betreffen het opstellen van het beleid, vertalen van beleid naar uitvoeringstaken, contractmanagement en contacten met de samenleving. Dit gaat over alle afvalstromen. Er is een toenemende aandacht vanuit de maatschappij voor zwerfafval. Ook moeten wij -net als Duiven- nog acties uitzetten tot betere scheiding om de landelijke doelstelling te behalen. Beter scheiding levert minder restafval op, waardoor de kosten voor afval kunnen dalen. Om de organisatie in staat te stellen al die taken op een gewenst niveau en met prioriteit uit voeren, is structureel een bedrag van € 30.000 per jaar nodig voor beide gemeenten gezamenlijk. Conform de verdeelsleutel betekent dit voor Westervoort vanaf 2020 een bedrag van € 11.100 per jaar. Voor de 2e helft van 2019 is dit € 5.550.

Onderbrengen van reinigen winkelcentrum de Wyborgh

Momenteel worden tot 1 juli 2019 2 afvalcoaches ingezet voor het reinigen van het winkelcentrum de Wyborgh. Afgelopen jaar bleek enkele malen dat er geen continuïteit gewaarborgd kon worden. Zodra een afvalcoach weg gaat of door omstandigheden uitvalt daalt het niveau van schoonhouden met klachten tot gevolg. Het voornemen is om deze taak vanaf 1 juli 2019 uit te besteden. Om de continuïteit te bieden brengen we het reinigen van 1 juli tot en met 31 december 2019 onder bij een huidige aannemer. De kosten hiervoor bedragen € 7.000. Deze taak wordt meegenomen in de aanbesteding van het openbaar groen)

Aanvullend krediet voor aanbrengen zonnepanelen dakvlak Bibliotheek en RID

Er heeft een aanbesteding plaatsgevonden voor het aanbrengen van de zonnepanelen op het dakvlak van de bibliotheek en RID. Er is een budget van € 51.000 beschikbaar gesteld. Bij de verdere uitwerking blijkt dat er extra installatiewerk noodzakelijk is. Er moet een extra bouwkundige meterkast aangebracht worden, installatiewerk worden verricht en aanpassingen worden gedaan aan de meterkast/verdeelinrichting voor de nutsaansluiting. Om de zonnepanelen aan te leggen moet een extra investering worden gedaan van € 29.000. De kapitaallast bedraagt vanaf 2020 hiervoor € 2.607 per jaar.

Aanvullend krediet voor aanpassen gevel raadzaal

Door de gemeenteraad is een budget beschikbaar gesteld van € 10.000 voor de modernisering van de gevel van de raadzaal van het gemeentehuis, waarbij de kantelen en de gevelbeplating zal worden verwijderd. Nader onderzoek wijst uit dat met de voorgestelde aanpak niet het beoogde effect bereikt wordt. Met het verwijderen van de bestaande gevelbeplating en het ernstig verrotte regelwerk komt een zodanig beschadigde gevel in het zicht dat ingrijpend herstel en aanpassing nodig is. Ook dient met het verwijderen van de kantelen de dakrandconstructie ter plaatse waterdicht te worden afgewerkt. De huidige beplating zit momenteel door het verrotte achterliggende regelwerk al op veel plaatsen los en zal op termijn ook tot een gevaarlijke situatie

gaan leiden. De totale kosten worden geraamd op ca. € 30.000. We vragen daarom om voor 2019 € 20.000 bij te ramen. Dit betekent vanaf 2020 een extra kapitaallast van € 1.465 per jaar.

Pilot handhavingsonderzoek verrommeling door bouwwerken langs waterkanten

De waterkanten grenzend aan woonwijken ogen op meerdere plaatsen binnen de gemeente Westervoort rommelig. Boven, op en aan de waterkanten zijn vlonderterrassen, hekwerken en bouwwerken gerealiseerd. Een eerste indruk is dat veel van deze bouwwerken wellicht vergunningvrij gerealiseerd zijn en daarom handhaving niet mogelijk is. Om eerst meer zicht te krijgen op de mogelijkheden (aanpak, tijdsbesteding en benodigde middelen) om (een deel van) de verrommeling aan te pakken is een pilot zinvol, samen met het Waterschap. Het voornemen is om rondom het water aan 't Hoge Eind en Emmerik te starten met deze pilot. Voor het uitvoeren van de pilot en het verkrijgen van inzicht in een gemeente-brede inventarisatie en aanpak, is in eerste instantie € 10.000 nodig.

Circulaire Economie / Duurzaamheid

Uw raad heeft de ambitie vastgesteld in 2050 energieneutraal te zijn. Dit vraagt een zeer grote inspanning van de gemeente. Duiven heeft de zelfde ambitie uitgesproken. 1Stroom werkt aan het realiseren van onze ambities op dit punt. De beide gemeentebesturen gezamenlijk ramen vanaf 2019 structureel een bedrag van € 225.000 voor het realiseren van de ambities. Dit vooruitlopend op een verdere onderbouwing van de benodigde middelen in een programmaplan voor de komende jaren. Inmiddels is met een uitwerking en presentatie van bureau Over Morgen (de Folder) de raad op hoofdlijnen hierover geïnformeerd. Hierbij is ook aangekondigd dat reeds voor 2019 aanvullende middelen nodig zijn voor de organisatie, onder meer als gevolg van ziektegevallen en het plotselinge overlijden van een fulltime kracht. Deze gevolgen worden waar mogelijk met tijdelijke inhuur opgelost. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een structurele invulling. Ook worden we geconfronteerd met de Regionale Energie Strategie (RES). We kunnen ons niet onttrekken aan deze ontwikkeling. Tenslotte is extra inzet nodig voor communicatie en participatie en de eerste fase van de verplicht op te stellen gemeentelijke Warmtevisie. Voor 2019 is voor Westervoort daarom een aanvullend bedrag van € 104.340 nodig (€ 282.000 voor beide gemeenten gezamenlijk).

Uitvoering woningbouwprogramma Westervoort

In 2019 geven we de notitie Woningbouwprogramma verder vorm via een vervolgnote "versnelling" woningbouw Westervoort (nadere uitvoeringsparagraaf) met daarin aandacht voor de haalbaarheid en de planning van de nieuwe locaties en het programma. Om deze locaties en het programma versneld uit te laten voeren, zijn middelen nodig voor extra capaciteit en/of het verlengen van de huidige tijdelijk ingehuurde projectleider. Wij stellen voor een extra bedrag beschikbaar te stellen van € 22.200.

Uitvoering Woonvisie en Liemerse Woonagenda

Als uitvoering van de (sub)regionale woonagenda wordt in 2019 een regionaal monitoringsinstrument opgesteld. Dit brengt jaarlijks onderhoudskosten met zich mee. In 2019 wordt ook een Woonbehoefte onderzoek uitgevoerd met in ieder geval de subregio's Liemers en Arnhem. Beide activiteiten worden in regionale afstemming en samenwerking voor ons uitgevoerd door 1Stroom. De provincie betaalt mee. De kosten bedragen voor 2019 eenmalig € 10.000 en structureel vanaf 2020 € 1.000 per jaar voor Duiven en Westervoort samen.

Daarnaast wordt in de subregio de Liemers aanvullend onderzoek gedaan naar vraag en aanbod van huisvesting van arbeidsmigranten. De geschatte kosten voor de 5 gemeenten zijn naar verwachting € 10.000. Voor Duiven en Westervoort samen is hiervoor incidenteel in 2019 maximaal € 5.000 nodig.

Opstellen woonwagenebeleid Westervoort 2019

Als gevolg van het Rijksbeleidskader 'gemeentelijk woonwagene- en standplaatsenbeleid' moet er gemeentelijk beleid ten aanzien van woonwagene en standplaatsen opgesteld worden. Daarvoor moet de behoefte aan standplaatsen in beeld worden gebracht. Het opstellen van dit beleidskader en in beeld brengen van de behoefte, wordt in de subregio de Liemers gezamenlijk opgepakt. De benodigde middelen voor Westervoort zijn incidenteel € 10.000.

Uitvoering economisch kader Westervoort

In maart 2019 zijn gesprekken gevoerd met ondernemers, ondernemersverenigingen en vastgoedeigenaren binnen de kerngebieden: winkelcentrum "De Wyborgh", Dorpstraat-Hamersestraat-Stationsgebied en bedrijventerrein "Het Ambacht". Het voornemen is om 2e helft 2019 een eerste aanzet te maken voor het opstellen van een brede centrumvisie en een schetsontwerp voor herinrichting van het dorpsplein. Hierbij is de wens om het centrum en de Dorpstraat-Hamerstraat als samenhangend gebied te beschouwen. Voor het dorpsplein was in 2018 al een bedrag gereserveerd van € 10.000. Hier is in 2018 geen gebruik van gemaakt in afwachting van de reeds gevoerde gesprekken en de verdere uitwerking van het economisch Kader in een uitvoeringsagenda. Om in 2019 een vervolg te geven aan bovenstaande is incidenteel een bedrag nodig van € 25.000.

Uitvoeringsagenda Liemers Economische Visie 2030

In 2018 is een economische visie De Liemers samen met de gemeenten Duiven, Zevenaar, Montferland en Doesburg opgesteld. Begin 2019 is deze bestuurlijk met alle portefeuillehouders EZ samen met een uitvoeringsagenda en -begroting besproken. In de Liemerse Economische Visie is de belangrijkste basisdoelstelling het maximaal faciliteren van bestaande bedrijven en het zo efficiënt mogelijk gebruiken van bestaande bedrijventerreinen waarbij bedrijven zoveel mogelijk in hun behoeften worden gefaciliteerd. Om de economische potentie in deze regio verder te versterken is een gezamenlijke aanpak, ambitie en branding nodig. Om kansrijk te zijn moet focus worden aangebracht. We gaan daarom een ruimtelijke economische agenda opstellen. Op de thema's Logistiek, Maakindustrie en Vrijtijdseconomie wil regio de Liemers een extra inspanning leveren. Deze punten zijn voortgekomen uit de sterkte-zwakte-analyse die is gemaakt uit bijeenkomsten en interviews met de belangrijkste partners uit het bedrijfsleven. Op juist deze thema's is de Liemerse samenwerking van meerwaarde, omdat hiervoor geldt dat er in regionaal Arnhem-Nijmegen verband of op gemeentelijke schaal onvoldoende wordt ingezet. Voorgesteld wordt om voor 2019 incidenteel een bedrag van € 10.000 op te nemen in de begroting om de uitvoeringsorganisatie met deelnemende Liemerse gemeenten na de zomer verder in te richten. Voor de uitvoering van de uitvoeringsagenda is vanaf 2020 voor een periode van 3 jaar een bedrag van € 18.300 per jaar nodig.

Inzet van meeropbrengst leges Omgevingsvergunningen Westervoort

In 2019 zijn er beduidend meer aanvragen omgevingsvergunningen binnengekomen dan in eerste instantie verwacht. Dit heeft o.a. te maken met een aantal bouwplannen die door de recessie in voorgaande jaren on-hold zijn gezet en nu door de aantrekkende economie weer van start zijn gegaan. Voor het jaar 2019 is daardoor sprake van een substantiële meeropbrengst van de leges omgevingsvergunningen. Dit betekent natuurlijk ook meer werk in de vergunningverlening en het toezicht op de bouw. Voor de inhuur van extra capaciteit zijn extra middelen nodig die niet structureel beschikbaar zijn. Immers, er kunnen ook jaren volgen waarbij weer minder aanvragen binnen zullen komen. We gaan dit jaar naar verwachting meer vergunningen verlenen. Dat leidt tot een meeropbrengst van € 140.000 euro. Het werk om die extra baten te realiseren, verrichten we met flexibele krachten tot eenzelfde bedrag.

Wijkontwikkelingsplan Mooi Mosterdhof

In de begroting 2019-2022 is voor de Integrale Aanpak Woonwijk Mosterdhof (speerpunt 3.B.1) een bedrag van € 40.000 opgenomen voor een wijkanalyse en plan van aanpak. De analyse en het plan van aanpak hebben een plek gekregen in het wijkontwikkelingsplan Mooi Mosterdhof 2019-2030 dat bewoners in samenwerking met onder meer ons hebben opgesteld. We kregen daarbij hulp van de originele architect van de Mosterdhof (Han van Ardenne) en Ruimtevolk (creatief bureau voor stedelijke en regionale ontwikkelingen). Samen met de locatiekosten van de werkbijeenkomsten is het budget nagenoeg op terwijl we juist in deze fase ook laag hangend fruit en geen spijt maatregelen willen faciliteren. Ook andere partijen als waterschap, woningenverhuurders en netwerkbeheerders wordt nadrukkelijk verzocht om mee te doen bij de uitvoering van het wijkontwikkelingsplan. Als gemeente staan we voor gedragen schetsontwerp voor de openbare ruimte aan de lat. Hiervoor is extra inspanning en deskundigheid nodig die we extern inhuren; met name op het gebied van groen en verkeer. Zonder deze inhuur is het niet

mogelijk om de plannen op hun merites te beoordelen en een goede bijdrage te leveren in de voorbereiding en uitvoering ervan. Onze verwachting is dat we een succesvol beroep kunnen doen op de provinciale subsidieregeling in het kader van Wijken van de Toekomst. Hiermee kunnen we voor de procesondersteuning en nader onderzoek maximaal € 50.000 gefinancierd krijgen. Hiermee rekening houdend verzoeken wij u het budget op basis van de nu beschikbare informatie te verhogen met € 100.000 dus naar € 140.000 voor het begrotingsjaar 2019.

Dekking 2019	Euro	Uitgaven 2019	Euro
Reeds beschikbaar in Begroting 2019-2022	40.000	Participatieproces en wijkontwikkelingsp	40.000
Subsidie Wijken van de Toekomst	50.000	Vervolgproces op Wijkontwikkelingsp onder leiding van een onafhankelijke aanjager (voor onder andere wijkconferenties en wijktafels):	25.000
Extra budgetaanvraag Voorjaarsnota 2019	100.000	Opstellen gedragen ontwerp openbare ruimte	50.000
		Uitvoeren laag hangend fruit en geen spijt maatregelen	25.000
		Inzetten externe inhuur (groen en verkeer)	50.000
Totaal	190.000	Totaal	190.000

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

De bijdrage van Westervoort aan de ODRA stijgt vanaf 2020 structureel met € 13.900 per jaar. Vanuit de structurele formatie bodem (aandeel Westervoort conform verdeelsleutel 1Stroom) is een gedeeltelijk dekking van € 3.700 beschikbaar. Het geraamde budget voor de ODRA wordt daarom structureel vanaf 2020 verhoogd met € 10.200 per jaar. Een toename in de jaarlijkse bijdrage aan de ODRA wordt voor 2020 voorzien vanwege:

- De regelgeving alsmede de vraag om bodemadvies wordt complexer en groter. Deze taak kan binnen de eigen formatie bodem derhalve onvoldoende geborgd worden. Met deze verschuiving valt 0,2 fte (totaal voor Duiven en Westervoort) op de bodemfunctie vrij, het vrijkomende bedrag hiervan wordt toegevoegd aan de ODRA-bijdrage. Hiermee worden meer taken dan alleen de basistaken bij de ODRA belegd.
- GUOV gelden (subsidie op beleid en uitvoering externe veiligheid) vanuit de provincie zullen vanaf 2020 komen te vervallen. Om deze uitvoeringstaak te kunnen borgen is een verhoging van de bijdrage aan ODRA van Westervoort op dit gebied noodzakelijk. Voor Westervoort betreffen dit met name de algemene kosten voor de borging van deze expertise.
- Uitvoering geven aan het project Asbestdaken. Het volume van het werkprogramma zal hierdoor toenemen. Na 1-1-2025 zullen deze kosten komen te vervallen.

- De overgang van input- naar outputfinanciering en hiermee de aanpassing van de PDC waarbij kentallen van de diverse producten wijzigen.
- Door indexering en andere toedeling overheadkosten stijgt het uurtarief.
- Door de kosten op alle collectieve diensten en projecten opnieuw her te verdelen
- (1 verdeelsleutel) stijgt de bijdrage voor deze diensten/producten.

3.3 Wat gaan we daarvoor doen?

A. Het versterken van een goed ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.

Dit zijn de speerpunten:

3.A.1	Uitvoeren Economisch Kader Westervoort
Doel	Westervoort wil een aantrekkelijke gemeente zijn voor ondernemers en de economische ontwikkeling stimuleren. Dit zorgt voor (het behoud van) werkgelegenheid en houdt het voorzieningenniveau in stand.
Toelichting	<p>In februari 2018 is het 'Economisch kader Westervoort – visie en afwegingskader', verder te noemen; het Kader, in de gemeenteraad behandeld. Hierin is aangegeven over het kader in gesprek te gaan met partijen in de kerngebieden en de denkrichtingen en stellingen verder vorm te geven en uit te werken in concrete actieplannen. In maart 2019 zijn hiervoor werksessies ingepland met ondernemers, ondernemersverenigingen en vastgoedeigenaren binnen de kerngebieden: winkelcentrum "De Wyborgh", Dorpstraat/ Hamersestraat/Stationsgebied en bedrijventerrein "Het Ambacht". Uiteindelijk moeten de bevindingen uit deze gesprekken met acties in het tweede kwartaal 2019 in een definitief kader ter besluitvorming worden aangeboden aan de gemeenteraad. In dit kader staan dan concrete handvatten en actiepunten voor de economische kerngebieden, waar de gemeente en de ondernemers komende jaren uitvoering aan geven (uitvoeringsagenda).</p> <p><i>Winkelcentrum "de Wyborgh"</i> Het voornemen is om 2e helft 2019 een eerste aanzet te maken voor het opstellen van mogelijk een brede centrumvisie en/of een schetsontwerp voor een herinrichting van het dorpsplein. Afhankelijk van de opgave die hier uit voortkomt, zal in 2020 hieraan verder vorm en inhoud worden gegeven in overleg met betrokken partijen.</p> <p><i>Bedrijventerrein Het Ambacht</i> Één van de constatering in het "Businessplan Het Ambacht" en het Kader is om het toekomstige vestigingsbeleid op het bedrijventerrein scherper te krijgen. Het doel hierbij is om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan en in te spelen op gewenste ontwikkelingen met het oog op het afwegingskader in het Kader. Hiervoor is aanpassing en actualisering van het bestemmingsplan nodig.</p> <p><i>Dorpstraat – Hamersestraat</i> Met ondernemers en vastgoedeigenaren zullen gesprekken worden gevoerd over hun wensen en ideeën ten aanzien van hun locaties. Deze input zal worden gebruikt om te komen tot een visie op de Dorpstraat – Hamersestraat, aan de hand waarvan de vervolgacties kunnen worden bepaald. Vooralsnog is het idee om het gebied te betrekken bij de brede centrumvisie (eerste stap).</p>
Risico's	De gemeente is –om te komen tot realisatie en uitvoering van het Kader- qua medewerking en in de tijd gezien afhankelijk van derden. Denk hierbij aan vastgoedeigenaren, ondernemers binnen de economische gebieden en teams binnen 1Stroom zoals Ruimtelijke Ontwikkeling, Omgevingszaken, Realisatie en Beheer en BinnensteBuiten.
Planning	Na vaststelling van het kader met bijbehorende uitvoeringsagenda, verwachting 2e kwartaal 2019, is de planning om in de 2019 te starten, met de uitvoering van de eerste actiepunten. De planning is meerjarig. Het speerpunt 'uitvoering economisch kader' blijft de komende jaren aandacht vragen.

3.A.1	Uitvoeren Economisch Kader Westervoort
Financiën	<p>Vooruitlopend op de vaststelling van het definitieve Kader met bijbehorend uitvoeringsprogramma, is een inschatting gemaakt welke actiepunten er tenminste uitgevoerd moeten worden binnen de economische kerngebieden. De kosten bestaan met name uit onderzoeks- en advieskosten voor deskundigen en externe begeleiding voor de eerste planvorming.</p> <p>Voor het Winkelcentrum 'De Wyborgh' is in 2020 tenminste een aanvullend bedrag nodig van € 25.000. Dit om de mogelijk in 2019 in gang te zetten ontwikkeling of visie in 2020 een vervolg te kunnen geven. Voor aanpassing en actualisering van het bestemmingsplan voor het bedrijventerrein Het Ambacht is een bedrag nodig van € 10.000. Voor het kerngebied Dorpstraat – Hamerstraat wordt vooralsnog ingeschat dat geen middelen nodig zijn voor de uitvoering van eventuele actiepunten in het vast te stellen Kader.</p>
Participatie	<p>Net zoals bij het opstellen van het Kader zullen bij de uitvoering van de actiepunten in de uitvoeringsagenda de stakeholders binnen de economische kerngebieden intensief betrokken worden. Dit zijn dan niet alleen de ondernemers en de (vastgoed)eigenaren, maar bijvoorbeeld ook winkelend publiek en bewoners binnen de gebieden. Daarnaast zal gebruik gemaakt worden van bestaande overlegstructuren, o.a. de BIZ-structuur op bedrijventerrein Het Ambacht, Ondernemend Westervoort en Ondernemersvereniging De Wyborgh.</p>
3.A.2	Een circulaire economie dichterbij brengen
Doel	<p>Het verduurzamen van de lokale economie, verstevigen van het vestigingsklimaat van Duiven en Westervoort en het bereiken van een CO2 arme energievoorziening in 2050.</p>

3.A.2	Een circulaire economie dichterbij brengen
Toelichting	<p>In 2018 zijn de gemeenten Duiven en Westervoort gezamenlijk gestart met een meer programmatische aanpak. Inmiddels is het ambitiedocument Energietransitie door beide gemeenteraden vastgesteld met als doel: Energieneutraal in 2050. Het ambitiedocument grondstoffentransitie is, onder druk van ontwikkelingen rondom de energietransitie nog niet vastgesteld. Dit zal in 2019 en 2020 zijn beslag vinden.</p> <p>Het ambitiedocument Energietransitie maakt inzichtelijk hoe groot de opgave is; waar de gemeenten Duiven en Westervoort staan en welke mix van maatregelen nodig zijn om energieneutraal te worden: 54% energie bespaard moet worden, 7.000 woning-equivalenten additioneel moeten worden aangesloten op stadverwarming, 4 extra windmolens moeten worden geplaatst en circa 100 ha zonnevelden moet worden gerealiseerd. In deze getallen voor windmolens en zonnevelden is de nog nader extra te bepalen regionale opgave niet verdisconteerd (zie onderdeel RES).</p> <p>Gelet op de ruimtelijke en maatschappelijke impact van een circulaire economie is het noodzakelijk om in de volgende fase inwoners, bedrijven en de politiek erbij te betrekken. De voorbereiding krijgt zijn beslag in 2019 en jaren erna. Parallel aan dit proces wordt het ambitiedocument verder uitgewerkt tot een programmaplan met een uitvoeringsagenda en –organisatie.</p> <p>Reeds lopende activiteiten en samenwerkingen zetten we voort. Ook doen we actief mee in een regionale aanpak, de zogeheten ‘Regionale Routekaart Arnhem-Nijmegen’. Uitgangspunt van deze samenwerking op regionale schaal is: wat lokaal kan gebeuren lokaal, wat regionaal moet gebeuren gezamenlijk. Samenwerking is alleen aan de orde als dat voordelen biedt in de vorm van efficiënte inzet van personele capaciteit en/of financieel voordeel. Een sprekend voorbeeld is het energieloket.</p> <p>In aansluiting hierop komen de doelstellingen en acties vanuit de nationale klimaatbureaus op de gemeenten af. Zo wordt van alle gemeenten actieve medewerking gevraagd aan de totstandkoming en uitvoering aan de Regionale Energie Strategie (RES). Dit vraagt in de jaren 2019/2020 in relatief korte tijd een aanzienlijke politiek-bestuurlijke en ambtelijke inzet. De voorbereidingen voor de verplichte gemeentelijke Warmtevisie is onderdeel van het programma. In deze warmtevisie wordt het tijdspad naar aardgasvrije wijken weergegeven.</p>
Risico's	<p>Ondanks gemeentelijke participatie is een risico dat samenwerking niet of onvoldoende van de grond komt en geen verdere stappen gezet worden richting circulaire economie. Zo hebben we de afgelopen jaren gezien dat met name landelijke ontwikkelingen enorme impact hebben op draagvlak en de afkalving hiervan.</p> <p>Een aanvullend risico is dat we bij blijvende onderbezetting op het programma, al dan niet als gevolg van uitblijvende middelen vanuit Rijk of Provincie, onvoldoende continuïteit hebben op gemaakte afspraken, inzet op beleid, initiatieven en/of allianties, waardoor kansen (bijvoorbeeld subsidies) of allianties verloren gaan.</p> <p>En er is een risico op onvoldoende integrale en samenhangende aanpak, waardoor uiteindelijke doelstellingen niet worden gerealiseerd.</p>
Planning	<p>De planning is meerjarig. Het speerpunt blijft de komende jaren in toenemende mate, stevige aandacht vragen. Het ambitiedocument en de uitwerking in een programmaplan geeft voor 2019 en daarop volgende jaren een concretere planning of agenda.</p>

3.A.2	Een circulaire economie dichterbij brengen
Financiën	Om in 2050 energieneutraal te zijn, is door bureau Over Morgen reeds globaal onderbouwd dat voor de gehele Energietransitie voor Duiven en Westervoort, structureel en gemiddeld circa € 714.000 per jaar nodig is. Dit is inclusief de al beschikbare ambtelijke inzet per 2018. Dit totaalbedrag betreft met name organisatiekosten, planvoorbereidingskosten en andere proceskosten (verdere inhoudelijke of realisatiekosten zijn hierbij niet inbegrepen). Vanaf 2019 is voor Duiven en Westervoort een structureel budget van € 361.000 per jaar beschikbaar. De bestaande ambtelijke capaciteit is hiermee gedeeltelijk uitgebreid. Berekend en aangenomen wordt dat vanaf 2020 gemiddeld nog structureel € 353.000 per jaar aan aanvullend budget nodig is. Het aandeel Westervoort bedraagt dan € 130.610 per jaar.
Participatie	De hele transitieopgave heeft dermate ingrijpende gevolgen voor bewoners en bedrijven dat een intensief participatietraject wenselijk, al dan niet op verschillende terreinen en deelonderwerpen. Het participatieniveau is vooral gericht op het vinden en creëren van de samenwerking en/of het ondersteunen van initiatieven vanuit en met het bedrijfsleven, de samenleving, bewoners en wijk- en dorpsraden.

B. Het waarborgen van een aantrekkelijke en duurzame fysieke leefomgeving.

Dit zijn de speerpunten:

3.B.1	Uitvoeren Wijkontwikkelingsplan Mooi Mosterdhof
Doel	Het waarborgen van een aantrekkelijke en duurzame fysieke leefomgeving. Het realiseren van een toekomstbestendige woonwijk. Hierbij gaat het in de basis om schoon, heel, veilig en gezond.

3.B.1	Uitvoeren Wijkontwikkelingsplan Mooi Mosterdhof
Toelichting	<p>De wijk Mosterdhof is eind jaren zestig als "bloemkoolwijk" door architect Han van Ardenne ontworpen. De wijk is begin jaren zeventig gerealiseerd en heeft het rijkspredicaat "experimentele woningbouw". Sinds geruime tijd vraagt de wijkraad MSWOK aandacht voor de leefbaarheid in de wijk. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat in het Coalitieakkoord Westervoort 2018-2022 is benoemd als wijk waar gedurende deze bestuursperiode de eerste aandacht naar uitgaat. Vervolgens is de Mosterdhof ook in de Voorjaarsnota 2018 en Begroting 2019-2022 opgenomen.</p> <p>Eind 2018 is een start gemaakt om te komen tot een integrale aanpak woonwijk Mosterdhof. Daarbij zijn in overleg met de wijk vijf thema's bepaald, te weten aanzicht, groen (inclusief speelvoorzieningen&jeugd), parkeren&verkeersveiligheid (inclusief bestrating), nabuurschap en duurzaamheid (inclusief de gemeentelijke thema's: energietransitie, klimaatadaptie en afval). Dit heeft in april 2019 een wijkontwikkelingsplan opgeleverd met korte en lange termijnacties gekoppeld aan de vier ambities voor de Mosterdhof waarin de vijf thema's integraal verwerkt zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fris en fruitig • De wijk uit zijn schulp • Aandacht voor elkaar • Klaar voor de toekomst <p>Dit plan is eind mei 2019 door onder andere bewoners aan de gemeenteraad gepresenteerd. Onze inzet is om het wijkontwikkelingsplan de komende jaren in samenwerking met onder andere bewoners, wijkraad, woningbouwverhuurders, waterschap en andere gebiedspartijen verder en mee tot uitvoering te brengen. Hiervoor worden onder meer wijkconferenties en –tafels georganiseerd.</p>
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Het waarborgen van de benodigde ambtelijke capaciteit door de werkorganisatie 1Stroom blijft een aandachtspunt. • De mogelijke afname betrokkenheid en/of draagvlak binnen de wijk als geheel en de overdekte straatjes en hofjes individueel voor het vervolgproces (eensgezindheid over oplossingen en maatregelen). • Onvoldoende kaderstelling door de gemeente ten aanzien van bijvoorbeeld parkeren, groen en eigendomsgrenzen in het vervolgproces. • De kans dat de gemeentelijke ambities op het gebied van energietransitie, duurzaamheid, klimaatadaptatie en riolering (gepland in 2030) het project vertragen is reëel. Tegelijkertijd kan zo wel werk met werk gemaakt worden. • De integrale benadering en verdere voorbereiding in 2020 leidt uiteindelijk niet tot een (financieel) haalbare of gedragen aanpak. • Met een revitalisering van de openbare ruimte zijn voor Westervoortse begrippen enorme bedragen gemoeid.
Planning	<p>Voorjaar 2020 willen we de financiële gevolgen en bijbehorende fasering van het wijkontwikkelingsplan, inclusief een gedragen ontwerp voor de openbare ruimte, nader uitgewerkt te hebben. Tegen die tijd hopen we ook de consequenties van de genoemde gemeentelijke ambities voor de Mosterdhof duidelijker te hebben. Eventueel komen we met een extra budgetaanvraag in de Voorjaarsnota 2020. Vooralsnog willen we de werkzaamheden halverwege 2020 aanbesteden. Afhankelijk van de consequenties van de gemeentelijke ambities kan een gefaseerde uitvoering op zijn vroegst in 2021 starten. Echter, indien dit tot onaanvaardbare kapitaalvernietiging leidt moeten we in ieder geval de planning voor het revitaliseren van de openbare ruimte bij stellen.</p>

3.B.1	Uitvoeren Wijkontwikkelingsplan Mooi Mosterdhof
Financiën	<p>Op basis van de op dit moment beschikbare informatie is de realisatie van het ontwerp openbare ruimte op 3,5 miljoen Euro geraamd. Dit is inclusief bestek, voorbereiding, toezicht en uitvoering. De kosten voor genoemde gemeentelijke ambities voor de Mosterdhof zijn op dit moment nog niet te ramen. Wij verwachten een zeer aanzienlijk deel van de kosten gedekt kunnen krijgen uit bestaande budgetten, subsidies, werk-met-werk en hergebruik van bestaande materialen die nog een ronde meekunnen. Zodoende vragen we dit moment een extra budget van € 1 miljoen voor het revitaliseren van de openbare ruimte.</p> <p>Uitgaande van de vroegst mogelijke oplevering hiervan in 2022 en een gelijkmatige verdeling over de investeringen in openbaar groen en wegen levert dit de volgende jaarlijkse kapitaallasten op: € 18.889,- in 2021, € 37.778,- vanaf 2022 en € 56.667,- vanaf 2023.</p>
Participatie	<p>Het participatieniveau blijft 'samen handelen'. Dit betekent dat in de voorbereiding en uitvoering van de plannen samen en gelijkwaardig opgetrokken wordt met de wijkbewoners. Ook de wijkraad blijven we informeren.</p>

3.B.2	Uitvoeren Woonvisie en Woningbouwprogramma 2018-2027
Doel	<p>De omvang en kwaliteit van de woningvoorraad in Westervoort sluiten aan bij de hedendaagse behoefte en initiatieven en ontwikkelingen vanuit de samenleving. Dit draagt bij aan het behouden van een aantrekkelijke en duurzame leef- en woonomgeving.</p>
Toelichting	<p>De gemeenteraad heeft op 9 november 2015 de Woonvisie Westervoort 2015-2020 vastgesteld. In het algemeen zal ook in 2019 en 2020 het realiseren van de doelen in deze woonvisie centraal staan. Dit betreft met name aandacht voor de woonbehoefte van 1 en 2 persoonshuishoudens. Tevens ligt het accent op de totstandkoming, uitvoering en monitoring van de jaarlijkse prestatieafspraken met Vivare. Hierbij zal vooral ook aandacht zijn voor de kwaliteit van bestaande woningvoorraad in de woonkern Westervoort en de opgaven die er zijn (zie ook circulaire economie, verduurzaming en Mosterdhof). In 2020 zal een nieuwe Woonvisie worden opgesteld.</p> <p>Eind 2017 zijn in de Liemerse Woonagenda 2017-2027 nieuwe bestuurlijke afspraken vastgelegd over de gemeentelijke woningbouwprogramma's. Op 4 februari 2019 is de notitie Woningbouwprogramma Westervoort 2018-2027 vastgesteld in de gemeenteraad. Hierin staat het te realiseren woningbouwprogramma voor de komende jaren. Het belang en de behoefte is uitgesproken om voortvarend dit programma op de benoemde locaties te realiseren. In 2019 krijgt deze notitie verder vorm middels een vervolgnotitie "versnelling" woningbouw Westervoort waarin aandacht voor de haalbaarheid van ambities die in de notitie woningbouwprogramma De notitie geeft een afwegingskader met een verkenning van potentiële locaties en het te realiseren (aanvullende) woningbouwprogramma voor de komende jaren. Uitgangspunt daarbij blijft het realiseren van de juiste woning op de juiste plaats en een aanbod dat aansluit bij de vraag en behoefte. Het voortvarend of versneld initiëren of faciliteren van nieuwe woningbouwplannen in 2019 zal extra ambtelijke inzet vragen.</p>
Risico's	<p>Onvoldoende monitoring en continuering van gemaakte afspraken en inzet op beleid. Het beleid is daardoor onvoldoende effectief of de realisatie van de doelen schuiven op in de tijd.</p> <p>Het niet tijdig kunnen realiseren van het gewenste woningbouwprogramma of niet of niet tijdige kunnen beantwoorden van initiatieven van derden hiertoe.</p>
Planning	<p>De huidige woonvisie loopt tot 2020 en zal in 2020 worden vervangen door een nieuwe Woonvisie. Het in februari 2019 vastgestelde woningbouwprogramma loopt tot 2027. De ontwikkeling van nieuwe plannen is meerjarig.</p>

3.B.2	Uitvoeren Woonvisie en Woningbouwprogramma 2018-2027
Financiën	<p>In 2019 zijn voor de uitvoering van het woningbouwprogramma structurele middelen opgenomen voor de projectleiding. Mogelijk zijn extra middelen nodig voor projectleiding of voor adviserende vakdiscipline vanuit de teams Realisatie en beheer en Omgevingszaken of voor ondersteuning in de uitvoering van participatie en communicatie. Deze kosten komen dan ten laste van het project en worden gedekt uit de planontwikkeling.</p> <p>Op basis van nieuwe prognosecijfers die eind 2019 naar aanleiding van het uit te voeren woonbehoefte onderzoek beschikbaar komen wordt in 2020 een nieuwe Woonvisie en woonagenda geschreven. Deze wordt afgestemd met de actualiseren Woonvisie / woonagenda voor Duiven. De geschatte eenmalige kosten voor het opstellen van een nieuwe Woonvisie en woonagenda zijn naar verwachting € 20.000 voor onze gemeente.</p> <p>Een pro-actievere gemeentelijke rol en toenemende prioriteit op het beleidsterrein Wonen, door toenemende regionale taken en samenwerking en een actievere rol richting de woningbouwcorporatie, vragen structureel om extra inzet bij onze uitvoeringsorganisatie 1Stroom. Om de taken en agenda vanaf 2020 actiever op te pakken is structureel € 26.000 nodig voor een beleidsmedewerker Wonen die voor beide gemeenten aan de slag gaat. Het aandeel voor Westervoort is € 9.620 per jaar.</p>
Participatie	<p>De participatieladder wordt naar gelang het onderwerp, de situatie en de ontwikkeling ingezet. Het participatieniveau wisselt van eigen regie en informeren tot het 'ondersteunen van initiatieven'.</p>

3.B.3	Rivierklimaatpark IJsselpoort
Doel	<p>De gevolgen van de klimaatverandering (o.a. de waterdoorvoer en waterstanden in de rivier) voor langere tijd het hoofd bieden én kansen bieden aan natuur, recreatieve ontsluiting en bedrijvigheid in de IJsseluiterwaarden van IJsselkop tot Giesbeek.</p>
Toelichting	<p>Negen landelijke, regionale en lokale overheden verkennen samen met Natuurmonumenten de integrale ontwikkelings- en inrichtingsmogelijkheden voor de uiterwaarden van de IJssel tussen IJsselkop en Giesbeek in relatie met de hoogwaterveiligheidsopgave van het Deltaprogramma. Dit project wordt uitgevoerd volgens het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport). Dit omvat een systematiek voor de planvorming, de besluitvorming en de financiering van projecten van het Ministerie van I&M en doorloopt 4 fasen.</p> <p>De onderzoeksfase die leidt tot een startbeslissing (fase 1 is uitgevoerd), de verkenningsfase die leidt tot een voorkeursbeslissing (fase 2), een planstudie die resulteert in een projectbeslissing (fase 3) en de uitvoering die uitmondt in een opleveringsbeslissing (fase 4). Voor Westervoort liggen de aandachtspunten bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een goede inpassing van de bestaande bedrijvigheid en de (cultuurhistorische waarden van de) voormalige steenfabriek, • een fysieke verbondenheid van het dorp met de rivier door een bereikbare en beleefbare uiterwaarde en rivier. <p>De gemeente is ambtelijk en bestuurlijk vertegenwoordigd in respectievelijk het projectteam, het ambtelijk opdrachtgeversoverleg en de stuurgroep. Onze rol is het behartigen van onze belangen in de projectorganisatie en bij de totstandkoming van de intergemeentelijke structuurvisie en voorbereidende stukken hiervoor (bv. plan-MER). Betrokkenheid is nodig vanuit verschillende vakinhoudelijke disciplines.</p>
Risico's	<p>Omdat dit project een langdurige doorlooptijd kent is het risico dat, bijvoorbeeld door bestuurlijke wisselingen, de aandacht voor dit project verslapt en/of de ambities van deelnemende partijen wijzigen. Daarnaast is benodigde tijd voor de inzet van verschillende vakinhoudelijke disciplines een aandachtspunt.</p>

3.B.3	Rivierklimaatpark IJsselpoort
Planning	<p>De planning is meerjarig. Belangrijk is om het Rivierklimaatpark als speerpunt te zien in de programma's mede als het gaat om maatregelen in het kader van waterveiligheid. Het Rivierklimaatpark IJsselpoort blijft de komende jaren aandacht vragen.</p> <p>In de tweede helft van 2019 komt het concept Voorkeursalternatief in de vorm van een Ontwerp Intergemeentelijke Structuurvisie ter inzage te liggen. Bedoeling is om deze in het voorjaar van 2020 aan u als raad ter vaststelling voor te leggen.</p> <p>Na vaststelling is fase 2 afgerond en kan worden overgegaan naar het nader uitwerken van de maatregelen uit de Structuurvisie. De verwachting is dat vanaf 2023 begonnen kan worden met het daadwerkelijk uitvoeren van de maatregelen.</p>
Financiën	<p>Voor de uitvoering van de MIRT-verkenningfase zijn door de provincie Gelderland en het rijk middelen beschikbaar gesteld. De intergemeentelijke structuurvisie is het plan waarmee de gemeenten het voorkeursalternatief planologisch verankeren en dat een bijlage vormt bij de af te sluiten Samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen partijen. In dat kader worden ook (financiële) afspraken tussen de deelnemende partijen gemaakt voor de uitvoering van het Rivierklimaatpark IJsselpoort. Op basis hiervan zal de Minister eind 2019 haar beslissing nemen over dat onderdeel waar het rijk de kosten voor uitvoering voor haar rekening neemt.</p> <p>Dit houdt in dat er nu in deze Voorjaarsnota nog geen definitieve financiële raming kan worden opgegeven. Medio voorjaar 2020 zal een structuurvisie met begrotingsvoorstel worden voorgelegd met kansen voor cofinanciering van provincie voor lokale doelen die aan het project worden verbonden.</p>
Participatie	<p>In dit project worden bestuurders en de in en in de nabijheid van het gebied aanwezige partijen als bedrijven, agrariërs, bewoners en recreanten nauw betrokken bij de te maken keuzes. Bovendien kan iedereen zich, via de website www.rivierklimaatpark.nl en de nieuwsbrief van het project, laten informeren over (de voortgang van) het project.</p>
3.B.4	Opstellen integraal beleid beheer openbare ruimte
Doel	Efficiënter omgaan met beschikbare middelen tegen aanvaardbare risico's.
Toelichting	<p>Toenemende complexiteit en krimpende budgetten dwingen gemeenten in het beheer van stedelijk gebied om scherpere en beter onderbouwde keuzes te maken. De kunst is om met de middelen die beschikbaar zijn zo efficiënt en doelmatig mogelijk te presteren. Door beheertaken integraal te benaderen en in meerjarenplanningen te ramen kan efficiëntie behaald worden. Door daarnaast risicogestuurd te werken kan meer differentiatie worden aangebracht in het beheer. Dit alles vatten we samen onder het invoeren van Asset Management.</p> <p>Asset Management helpt bij het behalen van de optimale prestatie uit de gebruiksmiddelen binnen acceptabele risico's en tegen aanvaardbare kosten gemeten over de levensduur.</p> <p>We koppelen dit aan de invoering van de omgevingswet die integraal werken als uitgangspunt heeft.</p>
Risico's	De planning staat door de vele ontwikkelingen onder grote druk. Mogelijk moet hier prioritering plaatsvinden als gevolg van wettelijke ontwikkelingen, zoals de omgevingswet.
Planning	In 2018 hebben we geïnventariseerd wat er nodig is om het traject te starten. Een belangrijk onderdeel is het op orde hebben van de beheerdata. De beheerdata op orde brengen is onderdeel van het project BGT/BOR dat breed in de Liemers in uitvoering is en in de laatste fase zit. Naar verwachting is het invoeren van de data in het systeem in het derde kwartaal van 2019 gereed. Daarna starten we met het traject.
Financiën	In het Watertakenplan is jaarlijks € 10.000 beschikbaar om Assetmanagement in te voeren.

3.B.4	Opstellen integraal beleid beheer openbare ruimte
Participatie	Tijdens het bepalen van de projectscope wordt gekeken hoe participatie kan worden ingebed in het proces. Keuzes die gemaakt gaan worden hebben immers zichtbaar effect in de buitenruimte.

C. Het implementeren van nieuwe wetgeving, de op ons afkomt.

Dit zijn de speerpunten:

3.C.1	Implementatie nieuwe Omgevingswet
Doel	Tijdige voorbereiding en implementatie van de Omgevingswet.
Toelichting	<p>De Omgevingswet brengt een omvangrijke operatie met zich mee voor gemeenten en raakt alle domeinen binnen de fysieke leefomgeving en meerdere organisatieonderdelen van 1Stroom. Het is meer dan een wetwijziging. Een belangrijk onderdeel is dat elke gemeente over een Omgevingsvisie en een Omgevingsplan moet beschikken. Deze vervangen de huidige structuurvisie en bestemmingsplannen. Het gaat dan vooral ook om het verder integreren en harmoniseren van bestaande beleidskaders. Daarnaast gaat het ook om een andere gemeentelijke rol (eenvoudig beter en meer lokaal maatwerk en bestuurlijke afwegingsruimte). Dit vraagt in brede zin ook aanpassingen in organisatie, werkwijze, processen en procedures, inzet en opleiding van medewerkers en daarom om een goede gezamenlijke voorbereiding.</p> <p>In 2017 is met betrokkenheid van de gemeenteraden een koersdocument "Implementatie Omgevingswet" opgesteld (fase 1: Bewustwording). Ook is in 2017 het "Plan van Aanpak Omgevingswet" vastgesteld met hierin de aanpak voor het vervolg. Uitgangspunt is dat de gemeente Duiven en Westervoort samen werken aan de implementatie, waar mogelijk we nu al experimenteren in de geest van de Omgevingswet bij initiatieven en nieuw beleid integraal benaderen. We werken vanuit de volgende thema's aan de implementatie: Omgevingsvisie en programma, Omgevingsplan, Omgevingsvergunning, Projecten & Initiatieven, HRM/Cultuur en ICT. De ingangsdatum voor de inwerkingtreding is 1 januari 2021. Een groot deel van deze transitie gaat over een andere manier van werken als overheid richting samenleving, in huis en in een keten.</p> <p>De implementatie van de nieuwe Omgevingswet, vloeit voort uit wijziging van wetgeving en is in die zin geen keuze. Deze opgave vereist een brede prioriteit en een stevige ambtelijke inzet en verdere noodzakelijke advies-, onderzoeks- en andere implementatiekosten om tot nieuwe processen, beleidskaders, instrumenten en opgeleide medewerkers te komen.</p>
Risico's	<p>De tijdige implementatie zal veel interne betrokkenheid van vakdisciplines vragen. Dit brengt extra werkdruk en nadere prioritering met zich mee.</p> <p>De omgevingswet is landelijk nog in ontwikkeling (bijvoorbeeld het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)) zeg maar het ICT gedeelte en als gemeenten blijven wij scherp op de veranderingen die nog volgen. In het besluitvormingsproces (een gezamenlijke koers, het invullen van lokaal beleid en bestuurlijke afwegingsruimte) zijn twee gemeenteraden betrokken.</p> <p>Niet tijdig kunnen voorzien in het adequaat ruimte geven aan initiatieven uit de samenleving, in relatie tot het bewaken van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.</p>

3.C.1	Implementatie nieuwe Omgevingswet
Planning	De ingangsdatum van de nieuwe Omgevingswet is 1 januari 2021. De minister handhaaft de einddatum van 2029. In 2019 vindt de voorbereiding plaats op de verschillende thema's. Principiële keuzes worden voorgelegd aan de gemeenteraden, waarna verdere uitvoering zowel in 2019 als in 2020 zullen plaatsvinden. Hierbij moet u denken aan: <ul style="list-style-type: none"> - Vastgestelde Omgevingsvisie en Programmaplannen (2020) - Vastgestelde verordening fysieke leefomgeving (2020) - Vastgesteld omgevingsplan Helhoek (2019) en Omgevingsplan in Westervoort (2020) - Pilot Vergunning binnen 8 weken (2019-2020) - Samenwerking versterken met de partners o.a. ODRA, VGGM, Waterschap en Provincie - Ontwikkelingen DSO volgen wij op de voet
Financiën	De implementatie van de Omgevingswet wordt voor ons ter hand genomen door 1Stroom. De implementatie vraagt middelen voor de inzet van ambtelijke capaciteit. Daarnaast zijn middelen nodig voor advies- en onderzoekskosten om tot nieuwe inhoudelijke instrumenten, zoals een omgevingsvisie te komen. 1Stroom doet dit voor zowel Duiven als Westervoort. Ons aandeel in de kosten is € 100.000 per jaar t/m 2020. Ten aanzien van het Digitaal Stelsel Omgevingswet is nu niet te bepalen hoeveel kosten dit met zich meebrengt voor de actualisatie, koppelingen en aanpassing van onze systemen. Op dit moment wordt hiervoor een impactanalyse uitgevoerd. Zodra de uitkomsten hiervan bekend zijn, formeren wij u.
Participatie	In 2018 worden verdere voorbereidingen getroffen per thema. Hierbij vindt ook een uitwerking naar gewenst participatieniveau plaats. Deze uitwerkingen zullen ook aan de raad worden voorgelegd. In de geest van de nieuwe wetgeving zal zeker ook bekeken worden in welke mate stakeholders en samenleving te betrekken.

3.4 Wat gaat het ons kosten?

Saldi 2019-2023 programma Omgeving

Nieuwe activiteiten	2019	2020	2021	2022	2023
Saldo voor de Voorjaarsnota	1.419.455	1.416.936	1.332.047	1.358.316	1.344.211
Autonome financiële ontwikkelingen 2019 e.v.					
Squit	14.500	9.500	9.500	9.500	9.500
Basisregistratieondergrond	10.175	20.350	20.350	20.350	20.350
Areaal groenonderhoud	32.000	32.000	32.000	32.000	32.000
Bestrijding japanse duizendknoop	15.000				
Vervanging lichtmasten		6.528	6.528	6.528	6.528
Uitvoeren afvaltaken	5.500				
Reinigen winkelcentrum	7.000				
Zonnepanelen Bibliotheek		2.607	2.607	2.607	2.607
Aanpassing gevel raadzaal		1.465	1.465	1.465	1.465
Handhaving verrommeling	10.000				
Circulaire economie	104.340				
Woningbouwprogramma	22.200	22.200	22.200	22.200	22.200
Woonvisie en Liemerse woonagenda	5.550	3.700	3.700	3.700	3.700
Woonwagenbeleid	10.000				
Economisch kader	25.000				
Liemerse economische visie	10.000	18.300	18.300	18.300	
Energieket	5.260				

Nieuwe activiteiten	2019	2020	2021	2022	2023
Wijkontwikkelingsplan mooi mosterdhof	100.000				
Odra		10.200	10.200	10.200	10.200
Totaal van de ontwikkelingen	376.525	126.850	126.850	126.850	108.550
Saldo na voorjaarsnota 2019	1.795.980	1.543.786	1.458.897	1.485.166	1.452.761
Gevolgen speerpunten:					
Wyborgh		25.000			
Circulaire economie		130.610	130.610	130.610	130.610
Aanpak woonwijk mosterdhof			18.889	37.778	56.667
Woonvisie en woonagenda		29.620	9.620	9.620	9.620
Adoptiegroen		30.000			
Meetpunt strooien		3.034	3.034	3.034	3.034
Asbestbeleid		24.050	14.800	14.800	14.800
Vrijtijdseconomie		5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal van de speerpunten/wensen		247.314	181.953	200.842	219.731
Saldo bij honoreren alle wensen	1.795.980	1.791.100	1.640.850	1.686.008	1.672.492

Bedragen in €

Aanvullende wensen

In bovenstaande tabel zijn de financiële gevolgen opgenomen die voortvloeien uit de speerpunten. Onderstaand staat de toelichting op een aantal aanvullende wensen binnen dit programma voor 2020.

Adoptiegroen

In 2017 is een budget van € 30.000 opgenomen voor het betrekken van bewoners bij het groen (groenparticipatie). Dit was een eenmalig budget. Het college is in 2018 akkoord gegaan met het voorstel over het adoptiegroen (pilot voor twee jaar). Het afgelopen jaar zijn er geen groenadoptieaanvragen geweest. Momenteel zien we de eerste aanvragen binnenkomen. We gaan ervan uit dat deze initiatieven andere initiatieven gaan stimuleren. We vragen daarom ook in 2020 een bedrag van € 30.000 beschikbaar te stellen om mogelijke initiatieven vanuit de samenleving te honoreren.

Aanschaf meetpunt strooien

Met de aanschaf van het meetpunt voor Duiven en Westervoort, wordt het strooien verder geprofessionaliseerd. Met het meetpunt kan op afstand worden ingelogd om resultaten te verkrijgen over o.a. de buitentemperatuur, temperatuur wegdek, zoutpercentage op de weg en de luchtvochtigheid. Op deze manier kunnen de strooicoördinatoren een goed gewogen beslissing nemen om wel of niet te gaan strooien. Zo kan er een besparing op het zout worden gerealiseerd (niet of minder strooien) en op het aantal uitrukken. Daarnaast is er sprake van milieuwinst, want er wordt alleen gestrooid als dit noodzakelijk is. Het verhoogd daarnaast de veiligheid binnen de gemeente aangezien op basis van 'meten is weten' wordt gestrooid. De kosten bedragen € 20.000. dit betekent vanaf 2020 een kapitaallast van € 2.200. De jaarlijkse onderhoudskosten bedragen € 6.000. De kosten worden conform de verdeelsleutel doorbelast.

Capaciteit voor toename sloop- en asbestmeldingen en stimuleren verwijderen asbestdaken

Vanaf eind 2024 zijn asbestdaken in Nederland bij wet verboden. Het verbod beschermt mens en milieu tegen de gevaren van blootstelling aan asbest. Eigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor het verwijderen van deze daken. Ter stimulering heeft de rijksoverheid een regeling ingesteld waarbij eigenaren een tegemoetkoming in de kosten kunnen ontvangen. Om deze versnelling in gang te kunnen zetten, heeft de gemeente een informerende, voorlichtende en verbindende rol. Ter ondersteuning hiervan is een pilot met een externe partij wenselijk. Samenwerkende eigenaren worden gefaciliteerd in het verwijderen van asbestdaken en het aanbrengen van een

nieuw dak. Dit bevordert het realiseren van de doelstelling. Tegelijk leidt dit wel tot een toename in het afhandelen van het aantal sloopmeldingen met asbest, niet belegd bij de ODRA. Dit vraagt extra inzet van onze ambtelijke organisatie. Als het verwijderen van asbestdaken niet wordt gestimuleerd, zal na 2025 extra handhaving nodig zijn. Dit zijn langdurige en kostbare trajecten en een negatieve benadering van het beoogde doel.

Om uitvoering te kunnen geven aan deze nieuwe taak voor beide gemeenten gezamenlijk heeft 1Stroom vanaf 2020 structureel een bedrag van € 40.000 nodig. Ons aandeel hierin is € 14.800 per jaar. In 2020 voert 1Stroom een pilot voor ons uit die incidenteel € 9.250 kost (€ 25.000 voor beide gemeenten gezamenlijk).

Vrijtijdseconomie

Er lopen diverse trajecten waarbij inzet vanuit Vrijtijdseconomie (VTE) in de nabije toekomst gewenst is, zoals de Liemerse Economische Visie, Economische Visie Westervoort, nieuwe VTE-beleid Zevenaar (dat zich ook richt op de gehele Liemers), Gelderland Herdenkt 75 jaar bevrijding en het Rivierklimaatpark. Binnen het huidige budget voor vrijtijdseconomie is dit niet mogelijk. Voorgesteld wordt het budget per 2020 structureel te verhogen met € 5.000.

Totalen

In deze Voorjaarsnota wordt een aantal zaken genoemd met financiële gevolgen voor het lopende boekjaar. We noemen ze hier nog een keer:

Pr.	Omschrijving	Nadeel	Voordeel	I/S
1	Formatiereparatie APV	24.605		I/S
1	Module APV/Squit	7.400		I
1	Accountantskosten	20.000		S
1	Microsoftlicenties	37.000		S
1	Algemene uitkering		86.000	I
1	BTW-nadeel 1Stroom	70.000		S
1	kleine ontwikkelingen pr 1	4.850		S
2	Toezicht en handhaving kinderopvang	5.000		S
2	Sociaal medische indicatie	25.000		S
2	Sociaal medische indicatie (dekking iu onderwijsachterstandenbeleid)	- 25.000		I
2	Kosten huishoudelijke hulp	125.000		S
2	Jeugdhulp	150.000		I
2	Bemoeizorg	17.500		S
2	Kwartier maken	45.000		S
2	Dagbesteding	40.000		S
2	Inzet innovatiebudget sociaal domein	-40.000		I
2	Sociaal raadslidenwerk	21.676		S
2	Gelderland herdenkt	13.200		I
2	Rijksvaccinatieprogramma"s	26.000		S
2	Veilig thuis	47.000		S
2	Meer muziek in de klas	9.500		S
2	Bijdrage RBL	31.000		S
2	Plus bus		14.240	I/S
2	Buiggelden	-100.000		I
3	Squit	14.500		I/S
3	Basisregistratie onderhoud	10.175		S
3	Areaal groenonderhoud	32.000		S
3	Bestrijding Japanse duizendknoop	15.000		I
3	Uitvoeren afvaltaken	5.500		S
3	Reinigen winkelcentrum	7.000		I
3	Handhaving verrommeling	10.000		I
3	Circulaire economie	104.340		I
3	Woningbouwprogramma Westervoort	22.200		S
3	Woonvisie en Liemerse woonagenda	5.550		I
3	Woonwagenbeleid	10.000		I
3	Economisch kader	25.000		I
3	Liemerse economische visie	10.000		S
3	Energieloket	5.260		I

3	Wijkontwikkelingsplan mooi mosterdhof	100.000		I/S
Totaal		931.296	100.240	

Voor het jaar 2019 levert dat een nieuw saldo op:

Saldo voor Voorjaarsnota	182
Mutaties 2019	- 831
Saldo na Voorjaarsnota 2019	- 649

bedragen x € 1.000

In meerjarenperspectief geven de aanpassingen het volgende beeld:

Pr.	Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
1	Formatiereparatie APV	24.605	15.355	15.355	15.355	15.355
1	Module APV/Squit	7.400				
1	Accountantskosten	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
1	Kosten streekarchief		6.000	6.000	6.000	6.000
1	Microsoftlicenties	37.000	37.000	37.000	37.000	37.000
1	Algemene uitkering	-86.000	-150.000	-116.000	-141.000	-141.000
1	Doortbelasting 1Stroom		185.000	108.000	117.000	139.000
1	kleine ontwikkelingen pr 1	4.850	4.850	4.850	4.850	4.850
2	Toezicht en handhaving kinderopvang	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
2	Sociaal medische indicatie	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
2	Sociaal medische indicatie (dekking OAB)	-25.000	- 25.000	-25.000	-25.000	-25.000
2	Kosten huishoudelijke hulp	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
2	jeugdhulp	150.000				
2	Bemoeizorg	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
2	kwartier maken	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
2	Dagbesteding	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
2	Inzet innovatiebudget sociaal domein	- 40.000				
2	Sociaal raadslidenwerk	21.676	21.676	21.676	21.676	21.676
2	Gelderland herdenkt	13.200				
2	Rijksvaccinatieprogramma's	26.000	27.000	28.000	28.000	28.000
2	Veilig thuis	47.000	49.000	62.000	62.000	62.000
2	Ventilatiesysteem huize Vredenburg		1.365	1.365	1.365	1.365
2	Bijdrage RBL	31.000	35.000	35.000	35.000	35.000
2	Plusbus	-14.240	-20.900	-20.900	-20.900	-20.900
2	Buiggelden	- 100.000				
3	Squit	14.500	9.500	9.500	9.500	9.500
3	Basisregistratie ondergrond	10.175	20.350	20.350	20.350	20.350
3	Areaal groenonderhoud	32.000	32.000	32.000	32.000	32.000

3	Bestrijding Japanse duizendknoop	15.000				
3	Vervanging lichtmasten		6.528	6.528	6.528	6.528
3	Uitvoeren afvaltaken	5.500				
3	Reinigen winkelcentrum	7.000				
3	Zonnepanelen bibliotheek		2.607	2.607	2.607	2.607
3	Gevel raadszaal		1.465	1.465	1.465	1.465
3	Handhaving verrommeling	10.000				
3	Circulaire economie	104.340				
3	Woningbouwprogramma Westervoort	22.200	22.200	22.200	22.200	22.200
3	Woonvisie en Liemerse woonagenda	5.550	3.700	3.700	3.700	3.700
3	Woonwagenbeleid	10.000				
3	Economisch kader	25.000				
3	Liemerse economische visie	10.000	18.300	18.300	18.300	
3	Energieloket	5.260				
3	Wijkontwikkelingsplan mooi Mosterdhof	100.000				
3	Odra		10.200	10.200	10.200	10.200
Saldo mutaties Voorjaarsnota		831.016	670.196	641.196	625.196	628.896

Bedragen in €

In deze Voorjaarsnota zijn een aantal speerpunten en nieuwe wensen aangegeven die financiële gevolgen hebben voor 2019 en verder. De nieuwe wensen zijn vetgedrukt. In totaal gaat het om de volgende zaken:

Nieuwe wensen

Nieuwe activiteiten	2019	2020	2021	2022	2023	Pr.
schone en veilige leefomgeving		27.750	27.750	27.750	27.750	1
verbinding tussen zorg en veiligheid		15.000	15.000	15.000	15.000	1
aanpassing hondenbelasting		18.250	18.250	18.250	18.250	1
VN verdrag		10.000	10.000	10.000	10.000	2
Liemerse ambassade		15.000	15.000	15.000	15.000	2
Wyborgh		25.000				3
Circulaire economie		130.610	130.610	130.610	130.610	3
Aanpak woonwijk Mosterdhof invetseringen in groen en wegen			18.889	37.778	56.667	3
Woonvisie		29.620	9.620	9.620	9.620	3
adoptiegroen		30.000				3
meetpunt strooien		3.034	3.034	3.034	3.034	3
asbestbeleid		24.050	14.800	14.800	14.800	3
vrijtijdseconomie		5.000	5.000	5.000	5.000	3
Totaal		333.314	267.953	286.842	305.731	

Het totaalbeeld ziet er dan als volgt uit:

Saldi 2019-2023					
	2019	2020	2021	2022	2023
Saldo voor Voorjaarsnota	182	829	1.160	1.396	1.396
Mutaties 2019	-831	-670	-641	-625	-629
Saldo na Voorjaarsnota 2019	- 649	159	519	771	767
Nieuwe beleidswensen 2020-2023		-333	- 268	- 287	-306
Totaal van de speerpunten					
Totaal van de aanvullende wensen					
Saldo bij honoreren alle wensen	- 649	-175	251	484	461

bedragen in € x 1.000

